

JUST 4 KIDS

HIGH SCHOOL

cu nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal

ABC-UL JUST 4 KIDS

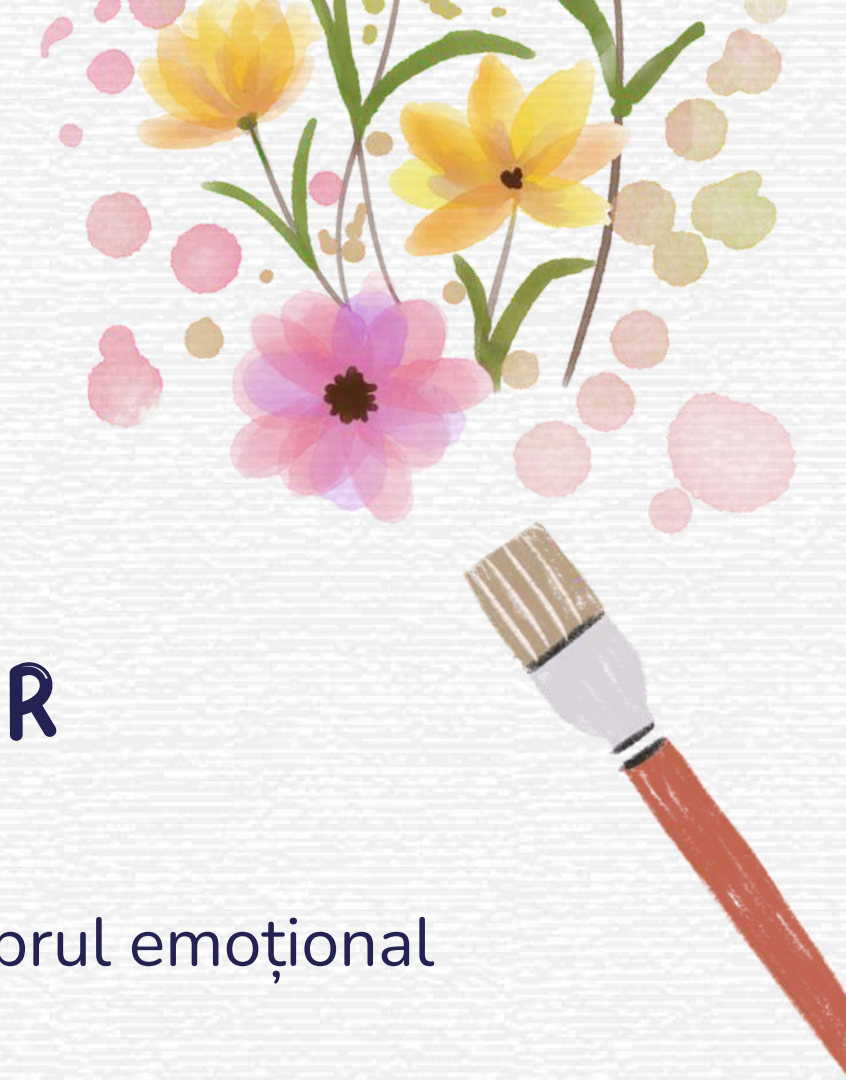
REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Iunie 2025

ISSN 2668-0459
ISSN-L 2668-0459

CUPRINS NIVEL PREȘCOLAR

01 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR CĂTĂLIŢA PANTĂZI

Importanța jocului liber în dezvoltarea copilului preșcolar

02 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR AIDA SADAQA

Rutina zilnică – temelie pentru echilibrul emoțional

03 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR CAVAL DENISA

Cum îi ajutăm pe copii să devină „eroi ai mediului”

05 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR GÎRBEA ANA-MĂRIA

Pași spre autonomie încep la grădiniță

04 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR DENISA MANOLĂGHE

Cât de importante sunt limitele pentru copii?

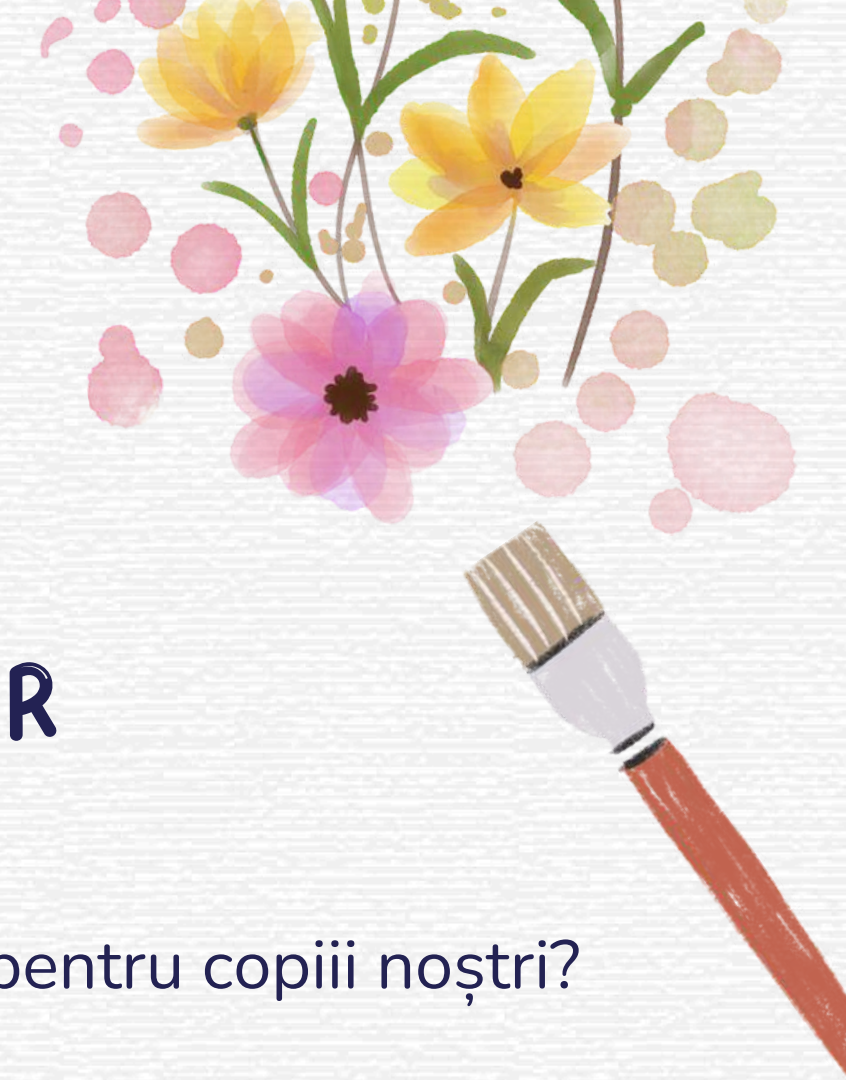
06 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR BĂLUȚA ALEXANDRINA

Stima de sine la copilul preșcolar

CUPRINS NIVEL PREȘCOLAR

07 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR CORINA HAGIU

Analiza unor studii ale atașamentului

08

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR FLOROIU MĂDĂLIȚA

De ce sunt importante îmbrățișările pentru copiii noștri?

09 PSIHOLOG MĂDĂLIȚA DRUGĂ

Manifestări ale problemelor de
comportament la preșcolari și școlari mici

10

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR MAGADAN ANA MARIA

Bucuriile verii pentru preșcolari

11

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR AMELIA MITU

Când joaca devine învățare

12

EDUCATOARE CENUȘĂ CORINA

Dezvoltarea abilităților emoționale la copii

CUPRINS NIVEL PREȘCOLAR

13 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR APOSTOL ANDREEA

Importanța vacanțelor de vară

14 EDUCATOARE STAN MIHAELA

Importanța activităților recreative pentru copii

15 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR STOICA SIMONA

Somnul copiilor- cu sau fără părinți

16 PROF. ÎNV. PREȘCOLAR DOBRESCU ANDREEA

Dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară

Limbajul este una dintre cele mai importante achiziții ale copilăriei timpurii. La vârsta preșcolară, între 3 și 6 ani, dezvoltarea limbajului cunoaște o expansiune rapidă, influențând în mod direct cogniția, socializarea și învățarea.

În această perioadă, copilul trece de la exprimarea prin cuvinte izolate la utilizarea frazelor complexe, dobândind capacitatea de a povesti, întreba, negocia și crea imaginar. Educatorii și părinții au un rol crucial în susținerea și stimularea acestei dezvoltări.

1. Etapele dezvoltării limbajului între 3 și 6 ani

Dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară urmează un traseu general, cu variații individuale în funcție de temperament, mediu, stimulare și nivel de dezvoltare cognitivă.

- La 3 ani, copilul folosește propoziții simple, pune întrebări frecvente („Ce e asta?”, „De ce?”), pronunția poate fi încă imperfectă. Vocabularul activ este de aproximativ 300–500 de cuvinte.
- La 4 ani, propozițiile sunt mai bine structurate, apar începuturi de povestire, iar copilul poate purta conversații simple. Vocabularul crește rapid.
- La 5 ani, copilul poate descrie evenimente, povesti din experiență, înțelege sensul figurat al unor expresii și formulează opinii.
- La 6 ani, majoritatea sunetelor sunt bine pronunțate, iar copilul folosește propoziții compuse, termeni descriptivi și exprimări abstracte.

Dezvoltarea limbajului este strâns legată de dezvoltarea gândirii – în special a gândirii simbolice și a memoriei verbale.

2. Rolul povestirii în dezvoltarea limbajului

Povestirea – fie realizată de copil, fie ascultată – este una dintre cele mai eficiente metode de dezvoltare a limbajului expresiv. Atunci când copilul ascultă povești:

- Își îmbogățește vocabularul cu termeni noi, expresii și construcții gramaticale.
- Își dezvoltă capacitatea de înțelegere și exprimare logică.
- Învăță să respecte firul narativ, să distingă începutul, desfășurarea și sfârșitul unei acțiuni.

Când copilul este încurajat să spună povești, chiar imaginare, își dezvoltă nu doar limbajul, ci și creativitatea, coerența discursului și încrederea în exprimare.

3. Comunicarea cu adulții – fundament al dezvoltării verbale

Copiii învață să vorbească bine atunci când sunt implicați în conversații autentice cu adulții. Nu este suficient ca un copil să audă cuvinte – are nevoie să fie ascultat, întrebat, provocat să exprime idei, opinii, emoții.

Practicile eficiente includ:

- Dialogul constant, chiar și în activități banale (îmbrăcat, gătit, joacă).
- Reformularea corectă a greșelilor fără critică („Ai vrut să spui că mingea este mare, nu mari, nu-i așa?”).
- Implicarea copilului în conversații de grup.
- Ascultarea activă, fără întrerupere sau corecție excesivă.

Această interacțiune constantă ajută copilul să își construiască un limbaj corect și să înțeleagă regulile conversației sociale.

4. Jocurile de rol și dezvoltarea limbajului simbolic

Jocul de rol (copilul se prefacă că este doctor, profesor, bucătar etc.) este o formă naturală prin care copilul experimentează limbajul într-un context imaginativ. Prin aceste jocuri:

- Copilul învață replici, formule, expresii specifice diferitelor situații.
- Se dezvoltă flexibilitatea limbajului și adaptarea la diverse registre de comunicare.
- Apare un limbaj mai elaborat, narativ, descriptiv.

Educația preșcolară valorifică aceste jocuri prin organizarea colțurilor tematice, încurajarea jocului liber și implicarea educatoarei ca partener de joc verbal activ

5. Cititul cu voce tare – o practică esențială

Cititul zilnic, chiar și de la 2–3 ani, are efecte pozitive remarcabile asupra limbajului:

Expune copilul la structuri lingvistice complexe.

Favorizează apariția întrebărilor, dialogului și predicției („Ce crezi că se va întâmpla?”).

Stimulează dezvoltarea limbajului receptiv și expresiv în mod simultan.

Este important ca cititul să fie o activitate interactivă, nu pasivă – copilul trebuie implicat în poveste, întrebat, invitat să continue sau să reinterpreteze acțiunea.

Concluzie

Între 3 și 6 ani, dezvoltarea limbajului reprezintă o prioritate esențială în educația preșcolară. Aceasta nu se întâmplă automat, ci prin interacțiuni constante, stimulare adecvată și contexte bogate în comunicare. Povestirea, dialogul cu adulții, jocurile de rol și cititul contribuie împreună la formarea unui copil cu un limbaj clar, bogat și funcțional – fundament pentru succesul școlar și integrarea socială de mai târziu.

Bibliografie

Papalia, D. E., & Feldman, R. D. (2010). Dezvoltarea copilului. București: Editura Trei.

Stan, E. (2008). Limbaj și comunicare în grădinița de copii. Iași: Polirom.

Ghergut, A. (2005). Psihopedagogie specială. Iași: Editura Polirom.

Rutina zilnică – temelie pentru echilibrul emoțional

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Aida Sadaka

Rutinele sunt mai mult decât un simplu program zilnic pentru copii; ele reprezintă fundamentul stabilității emoționale. Prin stabilirea unor tipare previzibile - de la trezirea la aceeași oră în fiecare zi până la mese și ore de joacă regulate - rutinele le oferă copiilor un sentiment de securitate, făcându-i să se simtă mai în siguranță și mai încrezători. Această stabilitate este esențială, deoarece îi ajută pe copii să facă față provocărilor, să gestioneze emoțiile și să construiască relații sănătoase, reducând anxietatea și schimbările de dispoziție. În esență, rutinele zilnice sunt ancore cruciale care susțin dezvoltarea generală a unui copil.

Înțelegerea stabilității emoționale la copii

Stabilitatea emoțională la copii se referă la capacitatea lor de a menține calmul și echilibrul în fața provocărilor, schimbărilor sau factorilor de stres. Această bază stabilă pe care stau le permite să navigheze prin suferințele și coborâșurile vieții de zi cu zi. Atunci când copiii sunt stabili emoțional, sunt mai bine echipați pentru a-și gestiona sentimentele, a se recupera după eșecuri și a face față schimbărilor neașteptate cu mai multă ușurință. Acest sentiment de echilibru emoțional este crucial pentru creșterea lor generală, deoarece le influențează abilitățile sociale, capacitatea de învățare și chiar sănătatea lor fizică. Așadar, cum arată instabilitatea emoțională la copii? S-ar putea să observați schimbări de dispoziție, în care un copil este vesel într-un moment și supărat în următorul, adesea fără un motiv clar. Anxietatea poate fi, de asemenea, un indicator cheie, manifestându-se ca o îngrijorare excesivă cu privire la activitățile zilnice, școală sau situații sociale. Unii copii ar putea avea dificultăți în gestionarea emoțiilor lor, ceea ce duce la izbucniri frecvente, iritabilitate sau retragere din lucrurile care le plac de obicei.

Rolul rutinelor zilnice în stabilitatea emoțională

Rutinele zilnice nu se rezumă doar la a trece peste zi - sunt instrumente puternice care pot stimula semnificativ stabilitatea emoțională a unui copil. În esență, rutinele oferă un sentiment de securitate și predictibilitate. Imaginați-vă cât de liniștitor este pentru un copil să știe ce urmează în ziua lui; este ca și cum ar avea o hartă familiară într-o lume altfel imprevizibilă. Acest sentiment de securitate este esențial pentru copii, mai ales atunci când încă învață să-și gestioneze emoțiile și să navigheze prin provocările zilnice.

Când copiii știu la ce să se aștepte, nivelul lor de stres scade. O zi structurată ajută la reducerea anxietății, deoarece copilul nu trebuie să se întrebe constant ce se va întâmpla în continuare. De exemplu, știind că temele se fac întotdeauna imediat după o gustare sau că ora de culcare urmează după o baie relaxantă poate transforma momentele potențial stresante în părți previzibile și gestionabile ale zilei. Această predictibilitate le oferă copiilor un sentiment de control, care este o componentă cheie în reglarea emoțională.

Beneficiile psihologice ale unei zile structurate sunt numeroase. Copiii care urmează o rutină prezintă adesea un comportament îmbunătățit și sunt mai buni la gestionarea emoțiilor lor. De ce? Deoarece rutinele ajută la stabilirea așteptărilor. Atunci când ziua urmează un model regulat, copiii sunt mai puțin predispuși să se simtă copleșiți de tranziții sau activități noi. Nu este vorba doar despre ceea ce fac, ci despre modul în care aceste activități se încadrează într-un ritm reconfortant.

Acest lucru îi ajută să își regleze emoțiile mai eficient, reducând frecvența și intensitatea izbucnirilor emoționale.

Elemente cheie ale unei rutine care susțin stabilitatea emoțională

Includerea activităților calmante înainte de culcare, cum ar fi cititul sau ascultarea muzicii relaxante, ajută la semnalarea momentului de relaxare, susținând o noapte odihnitoare și o dispoziție stabilă a doua zi.

În concluzie, rutina zilnică nu înseamnă doar un program bine stabilit, ci un cadru de siguranță emoțională pentru copil. Repetiția, predictibilitatea și continuitatea activităților contribuie la dezvoltarea încrederii în sine, a autocontrolului și a unei relații sănătoase cu timpul și cu cei din jur. Atât acasă, cât și în grădiniță, respectarea unui ritm constant îi oferă copilului sentimentul că lumea este un loc previzibil și sigur. În acest fel, rutina devine nu o constrângere, ci o ancoră esențială pentru echilibrul lui interior.

Cum îi ajutăm pe copii să devină „eroi ai mediului”

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Caval Denisa

Primii ani de viață sunt esențiali în formarea comportamentelor și valorilor. Copiii învață rapid, mai ales prin observare și imitare. De aceea, exemplul pe care îl oferă adulții este extrem de important.

Dacă acasă părinții sortează gunoiul, economisesc apa, sting lumina sau merg pe jos în loc să ia mașina pentru distanțe scurte, copilul va prinde aceste comportamente ca pe ceva natural. Nu are nevoie de teorii complicate. Are nevoie doar să vadă că pentru mama și tata e important să nu arunce hârtiile pe jos sau să refolosească o pungă. Ce face adultul devine repede reflex pentru copil.

Este bine să începem cu gesturi mici. De exemplu, putem amenaja acasă trei cutii colorate, fiecare pentru un tip de deșeu: plastic, hârtie și resturi menajere. Copilul poate avea chiar „misiunea” lui zilnică: să pună un ambalaj în coșul potrivit sau să adune hârtia care a căzut pe jos. Dacă învățăm aceste lucruri de la vârsta grădiniței, ele nu mai par greu de aplicat mai târziu. Devine un stil de viață.

Una dintre cele mai eficiente metode de a-i face pe copii să iubească natura este să le oferim ocazia să o trăiască, nu doar să o învețe din cărți sau fișe. Să iasă afară, să vadă un copac bătrân, să planteze o floare, să țină în palmă o frunză sau să urce pe un deal. Aceste experiențe le trezesc interesul și îi fac să înțeleagă, instinctiv, cât de prețioasă este lumea din jur.

În grădiniță, putem organiza mici activități ecologice: plantarea florilor în ghivece refolosite, colectarea de frunze toamna și realizarea unor colaje, vizite în parcuri sau în pădure. De asemenea, copiii pot învăța, prin jocuri, ce înseamnă risipa – de apă, de hrană, de resurse – și cum pot contribui la evitarea ei. În plus, copiii au nevoie să simtă că au un rol important. Dacă îi tratăm ca pe niște „salvatori ai naturii”, vor fi mândri să contribuie. Le putem face diplome simbolice, insigne, chiar și o zi specială pe lună în care să sărbătorim faptele bune pentru mediu. Astfel, învățarea devine o experiență pozitivă și motivantă.

Educația ecologică nu trebuie să se oprească la poarta grădiniței. Familia are un rol esențial în formarea unor obiceiuri sănătoase. Discuțiile din timpul plimbărilor, alegerile făcute la cumpărături, respectul față de spațiul comun din parc sau din cartier – toate acestea sunt lecții ecologice. Dacă părintele încurajează copilul să strângă o hârtie de pe jos sau să nu risipească mâncarea, copilul învață că protejarea mediului este o valoare de familie, nu doar o activitate de la grădiniță. În final, trebuie să le cultivăm iubirea față de natură. Să îi ducem în parc, în pădure, la munte sau la marginea unei grădini. Să îi lăsam să se joace în iarbă, să atingă copacii, să privească cerul. Un copil care iubește natura va simți nevoia să o protejeze, nu pentru că „așa trebuie”, ci pentru că simte.

Cât de importante sunt limitele pentru copii?

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Denisa Manolache

Limitele și regulile sunt esențiale în dezvoltarea unui copil, chiar dacă, la prima vedere, pot părea constrângătoare sau neplăcute. Ele nu sunt menite să-i îngrădească libertatea, ci să-i ofere un cadru sigur în care să se dezvolte sănătos, echilibrat și responsabil.

În primii ani de viață, copiii învață cum funcționează lumea din jurul lor.

Fără reguli clare, aceștia pot deveni confuzi, nesiguri și anxioși. De exemplu, atunci când un părinte îi spune copilului că nu are voie să traverseze strada fără să se uite, nu face acest lucru pentru a-l pedepsi, ci pentru a-l proteja. În felul acesta, copilul înțelege că anumite comportamente au consecințe și că respectarea regulilor contribuie la siguranța sa.

Pe măsură ce cresc, copiii încep să-și testeze limitele. Este un comportament normal, prin care își afirmă independența. Totuși, dacă adulții din jurul lor nu stabilesc limite clare și nu sunt consecvenți, copilul poate dezvolta o atitudine lipsită de respect față de autoritate sau poate crede că orice comportament este acceptabil. Regulile nu trebuie să fie rigide sau impuse cu severitate, ci explicate cu răbdare, astfel încât copilul să le înțeleagă și să le accepte ca parte din viața de zi cu zi.

În plus, limitele ajută la formarea responsabilității. Un copil care știe că are un program de învățat, ore de joacă și sarcini de îndeplinit acasă va învăța ce înseamnă disciplina, organizarea și respectul față de cei din jur. Pe termen lung, aceste calități îi vor fi de folos atât în relațiile personale, cât și în cariera profesională.

În concluzie, limitele nu sunt obstacole în calea dezvoltării copilului, ci jaloane care îl ghidează. Ele oferă siguranță, încredere și sprijin în procesul de creștere.

Un copil care învață să respecte regulile devine, în timp, un adult echilibrat, conștient de sine și responsabil în fața societății.

Pașii spre autonomie încep la grădiniță

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Gîrbea Ana- Maria

Autonomia este una dintre cele mai importante abilități pe care un copil o poate dobândi în primii ani de viață. Deși adesea este percepută ca o etapă firească a dezvoltării, autonomia se formează treptat, cu răbdare și consecvență, iar grădinița joacă un rol esențial în acest proces. Aici, copilul începe să se desprindă ușor de mediul familial și să experimenteze primele situații în care trebuie să se descurce singur, să ia decizii, să se adapteze, să coopereze și să se responsabilizeze.

Grădinița – primul pas spre independență

Intrarea în colectivitate reprezintă pentru copil prima formă de „desprindere” de părinți pentru o perioadă mai lungă de timp. Această separare emoțională este, în sine, un prim pas spre autonomie.

La grădiniță, copilul învață să-și gestioneze emoțiile, să comunice cu alți copii și cu adulți care nu sunt din familie, să respecte reguli și rutine comune. Fiecare acțiune zilnică poate deveni o oportunitate de dezvoltare a autonomiei. Îi învățăm să se îmbrace și să se dezbrace singuri, să-și strângă jucăriile, să-și așeze hainele la vestiar, să-și aleagă singuri cu ce activitate vor să înceapă ziua, să ducă o sarcină până la capăt. Toate acestea îi ajută să devină mai încrezători în propriile forțe.

Cum susținem autonomia în mod concret

În cadrul activităților de zi cu zi din grupa mea, încurajez autonomia prin metode simple, dar eficiente:

Rutina zilnică bine structurată – Copiii se simt în siguranță atunci când știu ce urmează și ce se așteaptă de la ei.

Alegerea activităților – Le ofer posibilitatea de a alege între două sau mai multe activități, pentru a le dezvolta inițiativa și capacitatea de decizie.

Sarcini mici, pe înțelesul lor – Fiecare copil are un „rol” în cadrul grupei: unul este „asistent de servire”, altul „responsabil cu lumina” sau „supraveghetorul jucăriilor”.

Exersarea autoservirii – Îi învăț să-și așeze masa, să-și toarne apă în pahar, să se spele singuri pe mâini.

Activități practice – Plivitul unei mici grădinițe, plantarea florilor, îngrijirea unui colț viu din clasă le dezvoltă simțul responsabilității.

Toate aceste momente sunt însoțite de încurajări blânde și multă răbdare. Nu este suficient să le spunem „fă singur”; este important să fim acolo, să le oferim sprijin, dar fără a face în locul lor. Copiii au nevoie să se simtă capabili, iar încrederea noastră în ei le oferă aripi.

Obstacole și provocări

Dezvoltarea autonomiei nu este un drum mereu ușor. Fiecare copil are ritmul său. Unii sunt mai temători, alții impulsivi, iar unii au nevoie de mai mult timp pentru a câștiga încredere în ei. Uneori, părinții, din dorința de a-i proteja, evită să-i lase să facă lucruri pe cont propriu, ceea ce întârzie dezvoltarea acestei abilități.

Rolul nostru, ca educatori, este să colaborăm strâns cu familia, să oferim feedback constant, să discutăm despre progresul copilului și să susținem împreună pașii spre autonomie.

Concluzie – Grădinița, un spațiu de creștere și încredere

Autonomia nu înseamnă doar să știi să te încalți singur. Înseamnă să știi să alegi, să știi să spui „nu” cu respect, să ai încredere în tine, să știi că poți greși și să înveți din asta. Toate aceste lecții încep de timpuriu, în spațiul cald și sigur al grădiniței. Ca educatoare, mă simt onorată să fiu parte din acest proces. Să văd cum un copil care ezita să spună ce dorește devine un mic lider în grup, cum o fetiță care plângea zilnic la despărțire ajunge să-i liniștească ea însăși pe alții – toate acestea sunt cele mai mari reușite ale muncii noastre. Autonomia este o floare care înflorește lent, dar care, odată crescută, devine fundația unui adult echilibrat. Și pentru acea floare, grădinița este prima grădină.

Stima de sine la copilul preșcolar

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Băluță Alexandrina

„Copiii sunt ca fluturii care zboară în văzduh. Unii se înalță mai sus ca alții, însă fiecare zboară cât de bine poate. Fiecare este diferit! Fiecare este special! Fiecare este frumos!”

Fiecare copil este unic și are propriile caracteristici care îi formează personalitatea, având propriul ritm de dezvoltare. Deși nevoile pe care le au aceștia sunt comune pentru un anumit stadiu de dezvoltare, niciunul nu este la fel din punct de vedere fizic, emoțional, social și intelectual, din acest punct de vedere trebuie să fie înțeleși în ceea ce privește unicitatea lor, individualitatea trebuind astfel respectată. Tratându-i ca fiind unici, îi ajutăm în acest fel să își dezvolte stima de sine și abilitățile indiferent de cultură, religie, etnie, gen, statut social, dizabilități, dificultăți de învățare. Prin unicitatea lui fiecare copil are nevoi, dorințe și emoții. De modul în care acestea sunt exprimate și receptate, de experiențele pe care le trăiește copilul în relațiile cu familia, prietenii, educatorii, depinde decisiv atitudinea sa ulterioară față de viață.

Copiii sunt diferiți din punct de vedere al temperamentului, al caracterului și al aptitudinilor, aceste aspecte fac ca performanța lor să nu fie egală în toate domeniile. Este esențial ca fiecare copil să fie respectat și susținut în ritmul său propriu de dezvoltare. Familia și educatoarea trebuie să îi învețe de mici pe copii că fiecare are valoarea sa și să-i ajute să-și formeze o imagine pozitivă de sine, fapt care va ajuta copilul să-și dezvolte stima de sine. Stima de sine se referă la modul în care ne evaluăm pe noi înșine, la cât de „buni” ne considerăm în comparație cu alții. Stima de sine pozitivă este sentimentul de autoapreciere și încredere în forțele proprii. Stima de sine la copilul preșcolar este un element cheie în dezvoltarea sa emoțională și socială. Este modul în care copilul se percepe și se apreciază pe sine, incluzând atât încrederea în propriile abilități, cât și acceptarea propriei persoane, cu puncte forte și slăbiciuni.

Mesajul pe care un adult îl transmite copilului este foarte important în prevenirea neîncrederii. Un eșec nu trebuie perceput de către copil ca un simptom al non-valorii, ci ca o situație ce trebuie remediată. Copiii cu o stimă de sine scăzută se simt mai nesiguri pe ei, neîncrezători în abilitățile lor și au rezistență scăzută la stres și frustrare. La copii, pentru formarea stimei de sine, un rol foarte important îl joacă aprecierile pozitive din partea adulților (părinți, educatori), mesajele transmise de aceștia sunt întipărite în subconstientul copiilor, stimulând imaginea de sine a acestora.

Cum putem să identificăm stima de sine pozitivă? Copiii cu o stimă de sine pozitivă își asumă responsabilități, își exprimă emoțiile pozitive cât și negative fără probleme, oferă și cere ajutor și sprijin în cadrul grupului, sunt independenți, duc la bun sfârșit îndeplinirea de sarcini fără a întâmpina dificultăți, au încredere în forțele proprii.

Cum putem identifica stima de sine scăzută? Copiii cu stima de sine scăzută manifesta neîncredere, se simt fără valoare și neîncredere, sunt reticenți în implicarea în rezolvarea de sarcini noi, nu manifestă inițiativă, par nepăsători sau neinteresăți.

Cum putem dezvolta stima de sine la copii? Trebuie să-i încurajăm permanent să-și exprime propriile emoții printr-o atitudine aprobatoare; să-i învățăm să se accepte, să le oferim copiilor posibilități să-și exprime emoțiile, curiozitățile și dorințele, să le cultivăm stima de sine, să fim un bun model (imitația joacă un rol important în dezvoltarea personalității copiilor), să trasăm copilului sarcini clare, raportate nivelului de vârstă pentru a evita eșecul.

Stima de sine poate fi crescută și prin activitățile pe care un copil le desfășoară alături de adulți; prin activitățile plastice și practice, prin jocurile de grup cu atribuire de roluri, copilul își dezvoltă creativitatea și își antrenează imaginația, spontaneitatea, socializează cu alte persoane și își întărește sentimentul valorii proprii și încrederea în sine. Copiii care își cunosc punctele forte și punctele slabe se simt bine cu ei înșiși și par să trateze cu mai multă ușurință conflictele, zămbesc mai ușor și se bucură de toate experiențele pe care viața i le oferă.

Importanța stimei de sine la preșcolari:

Dezvoltarea emoțională- Copiii cu o stimă de sine bună se simt mai siguri pe ei, mai încrezători în abilitățile lor și mai rezistenți la stres și frustrare.

Interacțiuni sociale- Stima de sine influențează modul în care copilul interacționează cu ceilalți. Copiii cu o stimă de sine bună sunt mai capabili să stabilească relații pozitive, să coopereze cu ceilalți.

Dezvoltarea cognitivă- Stima de sine pozitivă poate îmbunătăți și performanța școlară, deoarece copiii cu o stimă de sine bună sunt mai motivați și mai înclinați să învețe.

Bunăstarea generală- Copiii cu o stimă de sine bună sunt mai fericiți, mai rezistenți la boli și mai capabili să gestioneze dificultățile vieții.

Indiferent de vârstă copilul trebuie încurajat permanent, trebuie să îl ajutăm să își întărească stima de sine pentru a crește cu o minte sanatoasă, pentru a fi un copil puternic mai târziu.

Bibliotecă:

Muntean, A. Psihologia dezvoltării umane. Iași: Polirom, 2009

Humphreys, T. Stima de sine – cheia pentru viitorul copilului tău, Editura Elena Francisc Publishing (2008)

www.didactic.ro

Analiza unor studii ale atașamentului

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Corina Hagi

În studiul Gender role stereotyping of parent in children's picture book, David Andreson și Myke Hamilton elaborează o teorie despre rolul tatălui pornind de la ideea că este invizibil și puțin prezent în comparație cu mama, care ocupă rolul principal în viața copilului și îndatoririle familiale. Încă de la începutul studiului din cartea imaginilor, Andreson și Hamilton își adresează câteva întrebări privitoare la rolul tatălui cum ar fi: este tatăl prezent în poveștile copiilor? Este parte integrantă a familiei? Își îngrijesc și hrănesc copiii? Rezultatele studiului arată că mamele sunt cu o treime mai implicate în munca de acasă decât tații, majoritatea dintre ele gătind și îngrijindu-și copiii. Inegalitățile dintre părinți apar de la îndatoriri și îngrijirea copiilor, acestea două fiind și surse de conflict. Rezultatele studiului indică că din 200 de cărți studiate, 139 include figura parentală, în urma acestei ipoteze tații ar fi sub-reprezențați în comparație cu mamele care apar în 128 de cărți (64%), tați apărând doar în 95 (47.5%). Toate datele studiului realizat pe baza imaginilor din 1000 de cărți arată că mamele ocupă un rol primordial în viața copiilor, în timp ce partea paternă este ușor neglijată, ducând în anumite cazuri spre absență. Rezultatele studiului confirmă ipoteza conform căreia mamele ar fi mult mai atente și grijulii decât tații în privința mâncării. Conform aceleași ipoteze mamele plâng și se bucură mai mult, îi ceartă de cinci ori mai mult decât tații, însă există o diferență foarte mică a intensității supărării a celor doi părinți când amintesc de bani. Contrar ipotezei, mamele disciplinează și se înfurie mai mult decât tații, iar ca o concluzie a cercetării, Hamilton (2001) susține că stereotipul general este că femeile sunt mai puțin agresive decât bărbații, dar trebuie ținut cont de diferența de vârstă, obiceiuri și măsurile luate. În cărțile studiate s-a observat că tații sunt relativ mai puțin încântați decât mamele să atingă copilul, să îmbrățișeze, pupe sau să stabilească un alt contact cu el, să vorbească sau să-l hrănească. Rolul acestui studiu a fost de a examina rolurile parentale prezentate prin intermediul cărților de citit cu imagini, rezultatul indicând un dezechilibru semnificativ în reprezentările mamelor și ale tatilor. Mamele sunt mult mai atente și grijulii să educe și disciplineze și să ofere emoții, tați sunt mai puțin prezenți și apar asemenea actorilor stoici care fac parte parțial din viața copiilor lor.

Al doilea studiu pe care am ales să-l parcurg este The Application of Attachment Theory and family systems theory to the phenomena of parentification al Lisei M. Hooper de la Universitatea Alabama. Aceasta își începe studiul frunzind informația că mai mult de 3 milioane de copii sunt supuși relelor tratamente anual. Introducând termenul parentification, Lisa îl folosește pentru a denumi un copil cărui i se atribuie responsabilități și roluri specifice adulților. Parentificarea fură pașii specifici dezvoltării copilăriei rezultând un copil fără prieteni, sărac în sentimente și gesturi de iubire și atașament, ajungând un adult trist și sărac emoțional. Parentificarea emoțională definește mai degrabă o emoție distructivă pentru un copil și pentru viitorul adult. Copilul parentificat ajunge să fie emoțional și psihologic rănit față de părinți și uneori față de frați, uneori devenind confidentul părinților și unicul suport. Efectele parentificării copilăriei pot fi de lungă durată, pe mai multe generații, dăunătoare; putând produce consecințe negative nu doar individual, ci întregii familii, soției și posibil copiilor adultului care a fost parentificat.

Studiul aflat în discuție prezintă extinderea teoriei atașamentului care discută comportamentul indivizilor care au avut o copilărie cu experiențe negative, cum ar fi parentificarea, și care influențează comportamentul dezvoltării adultului. Bowlby sugerează că stilul de atașament al adultului, influențat de stilul atașamentului copilăriei este capabil să schimbe noi experiențe și relații integrate modelelor care l-au format și pe care le-a urmat în copilărie. Teoria atașamentului explică faptul că adulții care au suferit parentificarea în copilărie sunt predispuși la maturitate să evite acest tip de comportament cu copiii lor.

Analiza unor studii ale atașamentului

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Corina Hagi

Teoria atașamentului furnizează un cadru obișnuit pentru înțelegerea impactului comportamentului neglijat asupra rezultatelor negative și pozitive în descrierile atașamentului comportamentelor. Această teorie presupune că relațiile copiilor cu primele persoane care-i îngrijesc reprezintă un prototip al relațiilor pe care le stabilesc ulterior; așadar relațiile care se stabilesc între copil-părinte influențează relațiile viitoare. Această relație cu prima persoană cu care ia contact copilul devine psihologic internalizată ca o reprezentare mentală sau internă care va funcționa asemenea unui model de relație. Cercetătorii au explorat modelele curente ale adulților și au observat că sunt influențate de atașamentele copilăriei. Teoreticienii și cercetătorii atașamentului au înțeles că stilurile de atașamente ale adulților sunt clasificate în funcție de modul în care fiecare persoană descrie și interpretează propriile experiențe din copilărie; legătura și continuitatea dintre stilurile atașamentelor copilăriei și adultului sunt de netăgăduit. În familiile în care apare maltratarea, părinții sunt adesea indiferenți față de indiciile arătate de copil, când copilul devine anxios, părintele adesea nu asigură securitatea și siguranța celui mic.

Cultura și idiosincrația familiei joacă un rol de neglijat în cazul parentificării. Efectele atașamentului copilăriei, atmosfera familială și rolurile familiare ale adultului funcționale nu pot fi exagerate, astfel este necesară separarea comportamentelor constructive și distructive în familiile în care are loc parentificarea, care poate fi observată de către terapeuți, clinicieni, educatori sau alte persoane care joacă un rol în viața copiilor sau a familiei și are responsabilitatea de a relata situația instituțiilor competente.

Abilitatea de a înțelege cum funcționează fiecare familie și a comportamentelor acesteia, precum și rolurile și procesele din fiecare familie, trebuie facilitate prin cele mai bune practici ale fiecărei familii, iar pentru acest lucru este nevoie ca terapeutul să pună accent pe relația stabilită cu familia și integrarea unui model de atașament. De asemenea, pentru evitarea acestor modele de atașament, este nevoie de studii și programe clinice care să identifice familiile în care se practică parentificarea sau care se află în riscul de parentificare; literatura de specialitate susține integrarea familiei parentificate într-un sistem unde teoreticienii și clinicienii pot oferi un model terapeutic care ar putea deveni cea mai bună variantă a unui tratament pe care să-l aplice indivizilor care au fost parentificați.

Cel de-al treilea studiu pe care am ales să-l analizez este The effects of Trauma on Attachment, al doctorului Graham A Barker. Acesta își începe studiul cu definiția atașamentului ca fiind o legătură emoțională care ia naștere între indivizi capabili să stabilească o formă de securitate și siguranță. Asemenea studiului anterior, și în acesta prototipul atașamentului este legătura emoțională dintre mamă și copil, atașamentul asigurând siguranța și securitate chiar și în momentele tensionate, încredere și abilitatea de a da sens anumitor emoții precum teamă, încredere, vise, emoții în sine însuși și în alții.

Teoria atașamentului începe să ia amploare în anii '50 datorită psihiatrului John Bowlby și a psihologului American Mary Ainsworth. Teoria atașamentului pleacă de la ideea că mama este primul model de dezvoltare a copilului.

Bibliografie:

1. David Andreson și Myke Hamilton, studiu Gender role stereotyping of parent in children s picture book, 2001.
2. Lisa M. Hooper, studiu The Application of Attachment Theory and family systems theory to the phenomena of parentification, Universitatea Alabama.
3. Graham A Barker, studiu The effects of Trauma on Attachment.

De ce sunt importante îmbrățișările pentru copiii noștri?

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Floroiu Mădălina

Au beneficii mari, nu doar asupra sănătății emoționale a celor mici, ci și asupra dezvoltării lor cognitive. O îmbrățișare - prin acest gest simplu, este posibil să transmiți nenumărate emoții care generează încredere, siguranță și bunăstare atât pentru destinatar, cât și pentru cel care dăruiește. Și, în cazul copiilor, are și mai multă semnificație. Prin urmare, prima întrebare pe care ar trebui să ți-o pui este: Îmi îmbrățișez suficient copiii?

Îmbrățișările sunt o practică sănătoasă în orice etapă a vieții, deoarece ne îmbunătățesc stima de sine și, într-un fel, ne fac să ne simțim speciali. Am putea spune, de fapt, că sunt un adevărat instrument terapeutic. Și fie că este scurtă sau lungă, o îmbrățișare va fi întotdeauna ceva pozitiv, mai ales la nivel emoțional. De aceea, experții ne încurajează să le includem în viața noastră de zi cu zi, în mod natural.

Ce înseamnă îmbrățișările pentru un copil?

Pentru copii, ca pentru orice altă persoană (adult sau bătrân), îmbrățișările înseamnă, în termeni generali, conexiune, siguranță și sprijin. Acum, în cazul celor mici, ele îi fac să se simtă în siguranță la nivel fizic și, prin urmare, le oferă siguranță emoțională în acel moment.

Beneficiile îmbrățișărilor pentru copii:

- Oferă siguranță și calm - Îmbrățișările calmează plânsul bebelușului și îl liniștesc. O îmbrățișare este cel mai puternic remediu pentru orice lovitură sau rană. Simțindu-se îmbrățișat, un bebeluș se simte în siguranță în brațele părinților săi.

- Ajută la adaptarea la mediu - De îndată ce se nasc bebelușii, aceștia trebuie să se adapteze la un mediu complet diferit de cel din pântecul mamei lor - mult mai rece și mai luminos. Contactul piele pe piele cu mama sau tatăl îi ajută să își regleze temperatura corpului, să respire mai bine și să se adapteze mai repede la noua lor viață.

- Crește stima de sine - Îmbrățișările sunt o modalitate de a spune „Te iubesc” și „Ești important pentru mine”. Acest lucru întărește stima de sine a unui copil, făcându-l să se simtă iubit și apreciat de ceilalți și îl ajută să dezvolte un simț corect al sinelui.

- Oferă fericire și bunăstare - Când primim o îmbrățișare, corpul eliberează oxitocină, un hormon cunoscut sub numele de „hormonul iubirii”, care generează un sentiment profund de bunăstare și fericire. De asemenea, secretăm serotonină și dopamină, doi neurotransmițători care produc o senzație plăcută de armonie și fericire.

- Reduc anxietatea și stresul - Îmbrățișările ajută la reducerea anxietății și a stresului prin reducerea nivelului de cortizol, hormonul care controlează stresul.

- Întăresc sistemul imunitar - Primirea sau oferirea unei îmbrățișări activează sistemul imunitar și crește producția de globule albe, celulele sanguine responsabile de combaterea agenților infecțioși precum virusurile și bacteriile.

- Îmbunătățesc starea de spirit - Îmbrățișările oferă bucurie și bună dispoziție. Când suntem triști, o îmbrățișare ne face să ne simțim mai bine.

- Îmbunătățesc comunicarea în familie - Îmbrățișările ne ajută să ne conectăm cu copiii noștri, favorizând comunicarea emoțională și legătura părinte-copil.

- Promovează dezvoltarea creierului - Diverse studii au demonstrat importanța atașamentului și a atenției parentale pentru dezvoltarea creierului. Teoria atașamentului a lui John Bowlby a arătat că acei copii care cresc singuri într-un orfelinat (unul din anii 1940) aveau mai puțină substanță cenușie și albă în creier decât copiii crescuți într-o familie iubitoare. Prin urmare, manifestările de afecțiune ajută la promovarea dezvoltării corecte a creierului.

- Promovează limbajul și inteligența emoțională - Îmbrățișările sunt o modalitate de a ne exprima emoțiile, așa că îmbrățișările frecvente ale copiilor îi ajută să își exprime emoțiile.

În concluzie, conexiunea prin contact fizic s-a dovedit a ajuta la generarea de conexiuni neuronale puternice, astfel încât creierul să poată controla impulsurile și să fie dispus să coopereze și să învețe, ne spun ei. Într-o casă în care acest lucru lipsește, bunăstarea familiei este compromisă.

Bibliografie:

1. Artă îmbrățișării, Alberto Pellai, Barbara Tamborini, editura DPH
2. Cum să crești copii puternici mental, dr. Daniel G. Amen, dr. Charles Fay, editura Bookzone

Manifestări ale problemelor de comportament la preșcolari și școlari mici

Psiholog Mădălina Drugă

În perioada preșcolară, cea mai vizibilă formă de agresivitate este cea instrumentală, adesea utilizată de copii pentru a obține acces la jucării sau alte resurse dorite. Copiii care manifestă frecvent acest tip de comportament în jurul vârstei de 2-3 ani pot dezvolta, ulterior, tendințe mai pronunțate de agresivitate fizică, în special în intervalul vârstei de 5-6 ani. Aceste comportamente se exprimă cel mai adesea prin lovituri, mușcături, împingeri sau tragerea de păr și haine. Este important de menționat că agresivitatea nu este specifică unui singur gen, ci se manifestă atât la băieți, cât și la fete. Deși comportamentele agresive ale băieților, în special cele de natură fizică, sunt mai ușor de observat de către adulți, acest lucru nu înseamnă că fetele nu prezintă forme de agresivitate. În cazul lor, agresivitatea relațională devine vizibilă încă din perioada preșcolară, manifestându-se frecvent prin porecle sau excluderea altor copii din grup.

În copilăria timpurie, accesele de furie sunt des întâlnite și apar, de regulă, ca răspuns la situații frustrante sau ca respingerea solicitărilor formulate de adulți.

Pe parcursul dezvoltării, în special spre finalul etapei preșcolare, aceste reacții se diminuează treptat, datorită progresului în utilizarea limbajului pentru gestionarea conflictelor și a dezvoltării capacităților de autocontrol emoțional și comportamental. În unele cazuri, comportamentele de opoziție nu dispar complet, ci se transformă în forme mai subtile, cum ar fi refuzul pasiv de a coopera. Odată cu interiorizarea regulilor sociale, și aceste manifestări încep să scadă în intensitate și frecvență.

După vârsta de 7 ani, copiii devin din ce în ce mai capabili să interacționeze pozitiv cu cei din jur, dovedind o empatie sporită, dorință de colaborare și o reducere a comportamentelor centrate pe sine. În același timp, limbajul și abilitățile sociale se dezvoltă, ceea ce contribuie la diminuarea agresivității fizice. Totuși, în cazurile în care acest tip de comportament persistă, pot apărea dificultăți în adaptarea socială și relaționarea cu ceilalți. În general, agresivitatea fizică și cea instrumentală scad odată cu creșterea copilului, cu excepția situațiilor în care se mențin modele de interacțiune dezadaptative. În schimb, se observă o creștere a agresivității relaționale, care, în primii ani de școală, devine mai sofisticată și mai indirectă, incluzând comportamente precum răspândirea de zvonuri sau bârfe. Diferențele de gen sunt încă vizibile: fetele tind să manifeste mai frecvent agresivitate relațională, în timp ce băieții recurg mai des la agresiune fizică. Curios este faptul că, în cadrul grupurilor de același gen, astfel de comportamente sunt adesea valorizate, fiind asociate cu obținerea unui statut de influență sau de lider. În consecință, unele forme de agresivitate pot fi tolerate și chiar încurajate de către colegii de clasă.

Frecvența crizelor de furie scade treptat după vârsta de 7 ani, deși anumite comportamente, cum ar fi plânsul nemotivat sau bătutul din picioare, pot continua să apară.

Dezvoltarea treptată a abilităților de reglare emoțională contribuie la diminuarea intensității acestor reacții. În paralel, comportamentele de opoziție care se mențin după perioada preșcolară sunt adesea corelate cu manifestări agresive și un risc crescut de apariție a problemelor de comportament. Identificarea precoce a acestor dificultăți, însoțită de intervenția și susținerea adecvată din partea adulților, poate juca un rol important în prevenirea problemelor de adaptare socială.

Bucuriile verii pentru preșcolari

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Magadan Ana -Maria

Vara este anotimpul veseliei, al libertății și al descoperirii. Pentru copiii de vârstă preșcolară, această perioadă reprezintă o adevărată aventură, plină de culoare, sunete, miresme și emoții pozitive. Cu ochii mari și curioși, cei mici explorează lumea în ritmul lor, bucurându-se de fiecare rază de soare și de fiecare picătură de joacă.

Jocul – limbajul universal al copilăriei

Fie că aleargă prin iarbă, construiesc castele de nisip sau se stropesc cu apă, jocul în aer liber este o sursă inepuizabilă de bucurie pentru preșcolari. Vara oferă contextul ideal pentru dezvoltarea fizică, emoțională și socială a copilului. În parc, la bunici, în grădina casei sau la grădiniță, fiecare colț de natură devine un târâm de poveste.

Natura – cea mai bună sală de clasă

Copiii iubesc să observe găzele, să adune pietricele sau să ude florile. Aceste activități simple dezvoltă atenția, răbdarea și respectul pentru mediul înconjurător. O zi petrecută în natură este o lecție de știință, artă și viață, toate într-una. Educația outdoor este mai mult decât o tendință – este o necesitate pentru o copilărie sănătoasă și echilibrată.

Culorile verii în artă și povești

Vara este și anotimpul inspirației. La grădiniță, putem încuraja copiii să deseneze soarele, să picteze fluturi sau să modeleze înghețate din plastilină. Prin creație artistică, cei mici își exprimă trăirile și dezvoltă abilități esențiale. Poveștile cu tematică de vară – despre excursii, prietenie, animale sau plante – completează tabloul fericit al sezonului.

Micile momente, mari amintiri

Pentru preșcolari, bucuriile verii sunt legate de gesturi simple: o înghețată savurată în parc, o bulă de săpun care zboară spre cer sau o plimbare de seară cu părinții. Aceste clipe devin amintiri de neprețuit, care le vor lumina copilăria.

În concluzie, vara este un dar pentru copilărie. Rolul nostru, ca adulți, este să le oferim copiilor timp, libertate și un mediu sigur în care să exploreze, să se joace și să se bucure. Bucuriile verii nu stau în lucruri complicate, ci în simplitatea clipelor petrecute cu sufletul deschis.

Când joaca devine învățare

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Amelia Mitu

Copilăria este perioada în care lumea se descoperă prin joacă, iar grădinița este mediul în care joaca devine cel mai valoros instrument de învățare. Aici, în fiecare colț de clasă, printre cuburi, cărți cu povești și zeci de zâmbete, se conturează primele experiențe de viață ale copilului.

Prin joc, cei mici învață fără să își dea seama. Atunci când construiesc, pictează, sortează sau imită adulții, copiii exersează gândirea logică, coordonarea, limbajul și mai ales relaționarea. Joaca nu este o simplă activitate recreativă – este fundamentul pe care se clădește întreaga dezvoltare cognitivă și emoțională.

În grădiniță, educatoarele știu să transforme fiecare moment de joacă într-o ocazie de învățare. Literele și cifrele nu sunt prezentate ca lecții rigide, ci integrate în povești, cântece sau jocuri interactive. Astfel, copilul învață cu bucurie și fără presiune, pășind în universul cunoașterii în ritmul său propriu.

De exemplu, atunci când un copil se preface că este vânzător într-un magazin imaginar, el învață nu doar să numere și să negocieze, ci și să comunice, să asculte și să respecte reguli. Jocurile de construcție dezvoltă creativitatea și răbdarea, iar cele de mișcare sporesc atenția, spiritul de echipă și stăpânirea emoțiilor.

Pe lângă aspectele cognitive, joaca le oferă copiilor un cadru sigur în care să greșească, să încerce din nou, să câștige încredere și să își exprime emoțiile. Este un antrenament pentru viață, în cea mai naturală formă a sa.

Pentru părinți, este important să înțeleagă că atunci când copilul spune „Ne-am jucat azi la grădi!”, în spatele acelui răspuns se află ore întregi de învățare activă, de explorare și dezvoltare. Joaca este modul în care copilul învață despre el și despre ceilalți, cum să fie curios, empatic și curajos.

La grădiniță, joaca nu este o pauză de la învățare – joaca este chiar învățarea. Iar în acest spațiu magic, fiecare zâmbet și fiecare joc pune o piatră la temelia copilului de mâine.

Joaca mai înseamnă ceva extrem de important: libertate de exprimare. Într-un joc liber, copilul își pune amprenta personală asupra activității, decide, experimentează, face alegeri și învață din ele. Nu există „răspunsuri greșite” în joacă – doar încercări, testări și descoperiri. Acest lucru contribuie esențial la formarea gândirii critice și independente.

Un alt beneficiu al jocului este dezvoltarea emoțională. Prin jocuri de rol sau povești dramatizate, copiii învață să-și recunoască și să-și gestioneze emoțiile. Ei devin conștienți de ceea ce simt – bucurie, frustrare, curiozitate, teamă – și, în timp, reușesc să le exprime într-un mod sănătos. De asemenea, învață să recunoască emoțiile celor din jur, ceea ce dezvoltă empatia – o calitate rară, dar esențială într-o lume în continuă schimbare.

Un copil care se joacă învață și să colaboreze. În jocurile de echipă, cei mici învață să asculte, să aștepte rândul, să accepte idei diferite și să rezolve conflicte. Toate acestea sunt pași importanți în dezvoltarea inteligenței sociale și a respectului față de ceilalți.

Nu în ultimul rând, prin joacă, copiii își descoperă pasiunile și înclinațiile. Un copil care adoră să construiască s-ar putea să devină un viitor arhitect. Un altul care adoră să spună povești ar putea deveni scriitor sau actor. Grădinița oferă acest spațiu de explorare liberă, unde fiecare copil este încurajat să fie el însuși, fără etichete, fără limite impuse.

De aceea, rolul grădiniței este mai mult decât pregătirea pentru școală – este pregătirea pentru viață. Aici se pun bazele încrederii în sine, ale creativității și ale gândirii independente. Prin joc, copiii nu doar memorează informații, ci devin exploratori ai lumii lor interioare și exterioare.

Să nu uităm că, în această etapă, ceea ce contează nu este cât de repede învață copilul literele sau cifrele, ci cu câtă bucurie descoperă. Pentru că acolo unde este bucurie, este și dorință de a învăța. Iar un copil care învață cu plăcere este un copil pregătit pentru orice provocare.

Dezvoltarea abilităților emoționale la copii

EDUCATOARE Cenușă Corina

Dezvoltarea abilităților emoționale la copii reprezintă un aspect esențial al educației timpurii și al formării personalității lor. Emoțiile influențează în mod direct modul în care copiii gândesc, învață, interacționează cu ceilalți și își gestionează comportamentele. Din acest motiv, sprijinirea copiilor în procesul de identificare, exprimare și reglare a emoțiilor contribuie la formarea unui echilibru interior sănătos și la construirea unor relații armonioase cu cei din jur.

Încă de la cele mai fragede vârste, copiii încep să experimenteze o gamă largă de emoții, de la bucurie și entuziasm până la frustrare, teamă sau tristețe. Inițial, aceste emoții sunt resimțite intens și exprimarea lor este spontană, deoarece mecanismele de autocontrol nu sunt încă dezvoltate. Rolul familiei, al cadrelor didactice și al altor adulți semnificativi este de a ghida copilul în înțelegerea propriilor trăiri și în deprinderea unor strategii eficiente de gestionare a acestora.

Un prim pas în dezvoltarea abilităților emoționale este recunoașterea emoțiilor. Copiii trebuie să învețe să denumească emoțiile pe care le simt și să le asocieze cu anumite expresii faciale, tonuri ale vocii sau situații. De exemplu, povestirile, jocurile de rol și conversațiile libere despre ceea ce simt personajele sau copiii în anumite momente contribuie la îmbogățirea limbajului emoțional. În plus, activitățile artistice, precum desenul sau muzica, le oferă oportunitatea de a-și exprima sentimentele într-un mod creativ.

Al doilea aspect important este reglarea emoțională. A învăța cum să-și gestioneze furia, teama sau frustrarea este esențial pentru ca un copil să se poată adapta la diverse situații sociale și să dezvolte relații pozitive. În acest sens, adulții au datoria de a oferi un model de comportament adecvat: să își gestioneze propriile emoții într-un mod constructiv și să le arate copiilor că este firesc să simți emoții intense, dar că există modalități potrivite de a le exprima. De exemplu, tehnicile de respirație, numărarea până la zece sau retragerea pentru câteva momente dintr-o situație tensionată sunt metode simple care pot fi învățate și practicate de copii.

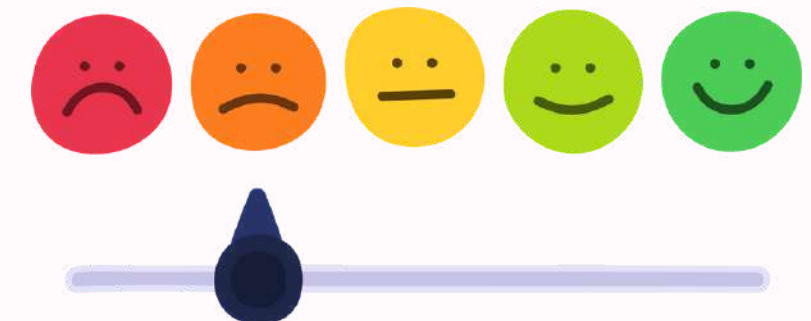
Un alt element esențial în dezvoltarea abilităților emoționale este empatia – capacitatea de a înțelege și de a răspunde emoțiilor celorlalți. Prin activități care promovează cooperarea, spiritul de echipă și sprijinul reciproc, copiii învață să-și observe colegii și să răspundă cu bunătate și înțelegere. Învățătorii și părinții pot stimula empatia punând întrebări precum: „Cum crezi că se simte colegul tău acum?” sau „Ce ai putea face ca să-l ajuți?”. Astfel, copiii dezvoltă nu doar abilități emoționale, ci și sociale, fundamentale pentru integrarea lor armonioasă în comunitate.

Dezvoltarea emoțională este un proces de durată, care necesită răbdare, încurajare și un mediu sigur, în care copilul să se simtă acceptat și iubit. Este important ca greșelile sau manifestările mai puțin controlate ale emoțiilor să fie privite ca oportunități de învățare, nu ca motive de pedeapsă sau critică. Sprijinind copiii în această direcție, contribuim la formarea unor viitori adulți încrezători, echilibrați și capabili să facă față provocărilor vieții.

În concluzie, dezvoltarea abilităților emoționale la copii este o necesitate, având un impact profund asupra evoluției lor ulterioare. Prin implicarea conștientă a părinților, a cadrelor didactice și a comunității, putem construi împreună un viitor mai empatic, mai tolerant și mai echilibrat pentru generațiile care urmează.

Bibliografie:

Papalia, D.E. (2010) Psihologia copilului si adolescentului. Bucuresti: Editura Trei

Importanța vacanțelor de vară

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Apostol Andreea

Vacanțele de vară reprezintă pentru elevi și profesori una dintre cele mai așteptate perioade ale anului. După un an plin de muncă, teme, teste și proiecte, vara aduce cu sine un binemeritat răgaz, care are un rol esențial în dezvoltarea fizică, intelectuală și emoțională a fiecăruia.

În primul rând, vacanța de vară oferă timp pentru odihnă. După luni întregi de program riguros, corpul și mintea au nevoie de relaxare. Somnul prelungit, activitățile recreative contribuie la refacerea energiei și la menținerea sănătății.

În al doilea rând, vacanța de vară este o oportunitate pentru descoperire și aventură. Fie că este vorba despre excursii, tabere, vizite la rude sau pur și simplu plimbări prin natură, vacanța le oferă copiilor șansa de a explora locuri noi și de a acumula experiențe deosebite. Aceste trăiri contribuie la dezvoltarea personalității, la formarea spiritului de echipă și la dobândirea unor abilități practice.

De asemenea, vacanțele de vară stimulează creativitatea. Copiii au mai mult timp să se dedice pasiunilor lor: desenul, muzica, lectura, sportul sau alte activități artistice și recreative. Aceste preocupări nu doar că le aduc bucurie, dar le dezvoltă imaginația și gândirea liberă.

Vacanța de vară este și o școală a vieții. Dacă în timpul anului învățăm din cărți, vara învățăm din ceea ce trăim. Călătoriile, excursiile, joaca în aer liber sau vizitele la bunici ne învață lucruri noi despre lume și despre noi înșine. Așa descoperim cât de frumoasă este natura, cât de importantă este prietenia sau cât de bine e să ajuți pe cineva. Vacanța de vară este o vreme a zâmbetelor, a jocurilor și a amintirilor frumoase. De aceea, trebuie să o trăim cu bucurie și să ne bucurăm de fiecare zi, pentru că ea trece repede, iar amintirile ei ne vor însoți toată viața.

Nu în ultimul rând, vacanțele de vară consolidează relațiile de familie și prietenie. Timpul petrecut împreună cu cei dragi întărește legăturile afective și creează amintiri de neuitat. Momentele speciale din vacanță rămân în suflet și devin povești frumoase de povestit la începutul unui nou an școlar. Putem petrece mai multe momente alături de părinți, frați și bunici. Fie că mergem împreună în concediu, fie că pregătim prăjituri cu mama sau ajutăm la grădină cu bunicul, toate aceste clipe ne leagă mai mult de cei dragi.

În concluzie, vacanțele de vară nu înseamnă doar pauză, ci sunt o parte esențială a vieții unui copil. Ele aduc odihnă, bucurie, experiențe noi și contribuie la o dezvoltare armonioasă. De aceea, vacanța de vară trebuie prețuită și trăită din plin, cu responsabilitate și entuziasm.

Bibliografie:

Cucoș, C. (2006). Psihopedagogie. Iași: Editura Polirom.

Importanța activităților recreative pentru copii

EDUCATOARE Stan Mihaela

Activitățile recreative joacă un rol fundamental în dezvoltarea copiilor, fiind esențiale nu doar pentru distracția și relaxarea lor, ci și pentru învățarea unor abilități importante care îi vor sprijini pe termen lung. În perioada copilăriei, jocul și activitățile recreative sunt considerate o formă de învățare activă, deoarece prin joc copii își dezvoltă atât abilități fizice, cât și cognitive, sociale și emoționale. Aceste activități sunt un mod natural prin care copiii își explorează lumea, învață să interacționeze cu ceilalți și încep să înțeleagă reguli, valori și comportamente sociale.

Beneficiile activităților recreative asupra dezvoltării fizice

Unul dintre cele mai evidente beneficii ale activităților recreative pentru copii este îmbunătățirea sănătății fizice. Activitățile care implică mișcare, precum jocurile în aer liber, sporturile sau jocurile de echipă, sunt esențiale pentru dezvoltarea musculaturii și a sistemului cardiovascular. Copiii care se joacă activ în aer liber își întăresc oasele, își îmbunătățesc coordonarea motorie și își dezvoltă abilități de echilibru. În plus, prin mișcare, copiii își consumă energia într-un mod sănătos, prevenind obezitatea și alte afecțiuni legate de un stil de viață sedentar.

Beneficiile cognitive ale jocurilor recreative

Jocurile recreative nu doar că îmbunătățesc sănătatea fizică, ci au și un impact semnificativ asupra dezvoltării cognitive a copiilor. Activitățile care presupun rezolvarea de probleme, jocurile de construcție sau cele care implică reguli ajută copiii să-și dezvolte gândirea logică, memoria și capacitatea de concentrare. De asemenea, aceste jocuri stimulează imaginația și creativitatea, iar copiii învață să gândească dincolo de limitele realității, să creeze povești sau să inventeze jocuri. În acest mod, prin jocuri recreative, copiii își formează abilități esențiale pentru învățare și dezvoltare intelectuală.

Beneficiile sociale ale activităților recreative

Activitățile recreative sunt, de asemenea, un prilej important pentru dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor. Jocurile în grup, sporturile de echipă sau activitățile care presupun cooperare sunt ocazii ideale pentru copii de a învăța să lucreze împreună, să împartă și să respecte regulile. În cadrul acestor activități, copiii învață ce înseamnă fair-play-ul, cum să rezolve conflictele și cum să colaboreze pentru a atinge un obiectiv comun. Aceste experiențe le permit să înțeleagă importanța respectului reciproc, a comunicării eficiente și a spiritului de echipă, abilități care le vor fi utile pe tot parcursul vieții.

Mai mult decât atât, activitățile recreative le oferă copiilor oportunitatea de a interacționa cu alți copii, ceea ce le ajută să-și formeze prietenii și să învețe despre empatie și înțelegere. Jocurile recreative sunt un prilej excelent pentru a învăța despre diversitate, deoarece copiii vin în contact cu persoane din medii și culturi diferite, având astfel șansa de a-și extinde perspectivele și de a învăța să aprecieze diferențele.

Beneficiile emoționale ale activităților recreative

Pe lângă beneficiile fizice, cognitive și sociale, activitățile recreative sunt esențiale și pentru dezvoltarea emoțională a copiilor. Prin joc, copiii pot să-și exprime sentimentele, să se relaxeze și să se elibereze de stresul cotidian. Activitățile recreative le permit să se simtă liberi, să învețe să își gestioneze emoțiile și să se adapteze la diverse situații. De asemenea, jocul le oferă o modalitate de a-și construi încrederea în sine, prin realizările obținute în urma unor activități de succes, și îi încurajează să înfrunte provocările și să învețe din eșecuri. În plus, activitățile recreative contribuie la dezvoltarea unui echilibru între muncă și distracție, ceea ce este esențial pentru bunăstarea emoțională a copiilor. Aceste momente de relaxare și distracție îi ajută să se simtă mai fericiți, mai calmi și mai echilibrați, ceea ce are un impact pozitiv asupra stimei de sine și asupra relațiilor lor interpersonale.

În concluzie, activitățile recreative sunt esențiale pentru dezvoltarea sănătoasă și echilibrată a copiilor. Ele contribuie nu doar la îmbunătățirea sănătății fizice, dar și la dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și emoționale, ajutându-i pe copii să devină indivizi responsabili, empatici și încrezători în propriile lor forțe. Prin urmare, părinții și educatorii trebuie să sprijine și să încurajeze participarea copiilor la activități recreative, oferindu-le oportunități de a învăța prin joc, de a socializa și de a se bucura de copilărie. Activitățile recreative nu sunt doar o formă de distracție, ci un pilon important în formarea unui viitor adult sănătos, echilibrat și fericit.

Somnul copiilor- cu sau fără părinți

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR Stoica Simona

Somnul este esențial pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor, în special în perioada preșcolară (3–6 ani), când corpul și creierul se dezvoltă rapid. La această vârstă, mulți copii încep să doarmă singuri în propriul pat, dar unii încă mai cer să doarmă cu părinții. Această alegere ține de obiceiurile familiei, de nevoile emoționale ale copilului și de modul în care părinții gestionează somnul.

Caracteristici ale somnului la vârsta preșcolară:

- Copiii preșcolari au nevoie de aproximativ 10–13 ore de somn pe zi.
- Pot apărea frici de întuneric, coșmaruri sau anxietate de separare.
- Este vârsta la care mulți copii trec de la somnul împreună cu părinții la somnul independent.

Dormitul cu părinții – pro și contra

Avantaje:

- Copilul se simte mai în siguranță, mai ales dacă are frici nocturne.
- Se creează o legătură emoțională strânsă între copil și părinți.

Dezavantaje:

- Copilul poate deveni dependent de prezența părintelui pentru a adormi.
- Părinții pot avea somnul afectat sau pot rămâne fără intimitate.
- Pe termen lung, copilului îi poate fi greu să doarmă singur.

Dormitul în propriul pat – pro și contra

Avantaje:

- Copilul învață să fie mai independent.
- Se creează o rutină stabilă și sănătoasă de somn.
- Atât părinții, cât și copilul au un somn mai liniștit.

Dezavantaje:

- Tranziția poate fi dificilă și poate dura câteva săptămâni.
- Unii copii se pot simți singuri sau speriați în primele nopți.

Recomandări pentru părinți

- Rutină de somn: o baie caldă, o poveste, o lumină de veghe pot ajuta copilul să adoarmă mai ușor.
- Trecerea treptată: părintele poate sta lângă pat până când copilul adoarme, apoi se retrage treptat.
- Ascultarea emoțiilor: este important ca părinții să valideze fricile copilului și să-l încurajeze cu blândețe.

Somnul la vârsta preșcolară este o etapă importantă în dezvoltarea emoțională și comportamentală a copilului. Fie că părinții aleg să doarmă împreună cu copilul pentru o perioadă mai lungă, fie că îl încurajează să doarmă singur, esențial este ca această tranziție să fie făcută cu răbdare, empatie și consecvență. De asemenea, este important ca părinții să observe semnalele copilului și să adapteze strategiile de somn în funcție de temperamentul și nivelul de maturitate al acestuia. Nu există o regulă universal valabilă pentru toți copiii, însă un somn odihnitor, regulat și într-un mediu sigur este cheia pentru o dezvoltare armonioasă.

Educația privind somnul nu înseamnă doar a învăța copilul unde să doarmă, ci și cum să gestioneze emoțiile legate de separare, frică sau rutină. Prin încredere, apropiere și stabilitate, părinții pot sprijini copilul să dobândească o relație pozitivă cu somnul, care să-i folosească întreaga viață.

- Somnul este pentru copii ceea ce este hrana pentru corp – fără el, dezvoltarea sănătoasă este imposibilă.” — Dr. M. Weissbluth, Healthy Sleep Habits, Happy Child
- Copiii nu învață să doarmă singuri dintr-o dată. Este un proces emoțional care trebuie susținut cu blândețe și răbdare.” — Dr. Laura Markham, psiholog clinician, fondatoarea site-ului Aha! Parenting
- „Prezența părinților la culcare nu răsfată copilul – ci îl ajută să se simtă în siguranță, ceea ce favorizează un somn liniștit.” — Dr. William Sears,
- „Scopul nu este să forțăm copilul să doarmă singur, ci să-l învățăm, pas cu pas, că poate face asta fără teamă.” — Dr. Harvey Karp, pediatru, autor al metodei Happiest Toddler on the Block

Dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară

PROF. ÎNV.PREȘCOLAR Dobrescu Andreea

Limbajul este una dintre cele mai importante achiziții ale copilăriei timpurii. La vârsta preșcolară, între 3 și 6 ani, dezvoltarea limbajului cunoaște o expansiune rapidă, influențând în mod direct cogniția, socializarea și învățarea. În această perioadă, copilul trece de la exprimarea prin cuvinte izolate la utilizarea frazelor complexe, dobândind capacitatea de a povesti, întreba, negocia și crea imaginar. Educatorii și părinții au un rol crucial în susținerea și stimularea acestei dezvoltări.

1. Etapele dezvoltării limbajului între 3 și 6 ani

Dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară urmează un traseu general, cu variații individuale în funcție de temperament, mediu, stimulare și nivel de dezvoltare cognitivă.

- La 3 ani, copilul folosește propoziții simple, pune întrebări frecvente („Ce e asta?”, „De ce?”), pronunția poate fi încă imperfectă. Vocabularul activ este de aproximativ 300–500 de cuvinte.

- La 4 ani, propozițiile sunt mai bine structurate, apar începuturi de povestire, iar copilul poate purta conversații simple. Vocabularul crește rapid.

- La 5 ani, copilul poate descrie evenimente, povesti din experiență, înțelege sensul figurat al unor expresii și formulează opinii.

- La 6 ani, majoritatea sunetelor sunt bine pronunțate, iar copilul folosește propoziții compuse, termeni descriptivi și exprimări abstracte.

Dezvoltarea limbajului este strâns legată de dezvoltarea gândirii – în special a gândirii simbolice și a memoriei verbale.

2. Rolul povestirii în dezvoltarea limbajului

Povestirea – fie realizată de copil, fie ascultată – este una dintre cele mai eficiente metode de dezvoltare a limbajului expresiv. Atunci când copilul ascultă povești:

- Își îmbogățește vocabularul cu termeni noi, expresii și construcții gramaticale.

- Își dezvoltă capacitatea de înțelegere și exprimare logică.

- Învăță să respecte firul narativ, să distingă începutul, desfășurarea și sfârșitul unei acțiuni.

Când copilul este încurajat să spună povești, chiar imaginare, își dezvoltă nu doar limbajul, ci și creativitatea, coerența discursului și încrederea în exprimare.

3. Comunicarea cu adulții – fundament al dezvoltării verbale

Copiii învață să vorbească bine atunci când sunt implicați în conversații autentice cu adulții. Nu este suficient ca un copil să audă cuvinte – are nevoie să fie ascultat, întrebat, provocat să exprime idei, opinii, emoții.

Practicile eficiente includ:

- Dialogul constant, chiar și în activități banale (îmbrăcat, gătit, joacă).

- Reformularea corectă a greșelilor fără critică („Ai vrut să spui că mingea este mare, nu mari, nu-i așa?”).

- Implicarea copilului în conversații de grup.

- Ascultarea activă, fără întrerupere sau corecție excesivă.

Această interacțiune constantă ajută copilul să își construiască un limbaj corect și să înțeleagă regulile conversației sociale.

Dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară

PROF. ÎNVV.PREȘCOLAR Dobrescu Andreea

4. Jocurile de rol și dezvoltarea limbajului simbolic

Jocul de rol (copilul se prefacă că este doctor, profesor, bucătar etc.) este o formă naturală prin care copilul experimentează limbajul într-un context imaginativ.

Prin aceste jocuri:

- Copilul învață replici, formule, expresii specifice diferitelor situații.
- Se dezvoltă flexibilitatea limbajului și adaptarea la diverse registre de comunicare.
- Apare un limbaj mai elaborat, narativ, descriptiv.

Educația preșcolară valorifică aceste jocuri prin organizarea colțurilor tematice, încurajarea jocului liber și implicarea educatoarei ca partener de joc verbal activ.

5. Cititul cu voce tare – o practică esențială

Cititul zilnic, chiar și de la 2–3 ani, are efecte pozitive remarcabile asupra limbajului:

Expune copilul la structuri lingvistice complexe.

Favorizează apariția întrebărilor, dialogului și predicției („Ce crezi că se va întâmpla?”).

Stimulează dezvoltarea limbajului receptiv și expresiv în mod simultan.

Este important ca cititul să fie o activitate interactivă, nu pasivă – copilul trebuie implicat în poveste, întrebat, invitat să continue sau să reinterpreteze acțiunea.

Concluzie

Între 3 și 6 ani, dezvoltarea limbajului reprezintă o prioritate esențială în educația preșcolară. Aceasta nu se întâmplă automat, ci prin interacțiune constantă, stimulare adecvată și contexte bogate în comunicare. Povestirea, dialogul cu adulții, jocurile de rol și cititul contribuie împreună la formarea unui copil cu un limbaj clar, bogat și funcțional – fundament pentru succesul școlar și integrarea socială de mai târziu.

Bibliografie

Papalia, D. E., & Feldman, R. D. (2010). Dezvoltarea copilului. București: Editura Trei.

Stan, E. (2008). Limbaj și comunicare în grădinița de copii. Iași: Polirom.

Ghergut, A. (2005). Psihopedagogie specială. Iași: Editura Polirom.

CUPRINS NIVEL PRIMAR

01 PROF. ÎNV. PRIMAR CORINA CERNEA

Cei 4 “C” ai colaborării eficiente

03 PROF. LB. ENGLEZĂ FLOREA RUXANDRA

Outdoor Activities for Scoala Altfel

05 PROF. ÎNV. PRIMAR CUȚAR CĂTĂLINA

Utilizarea IA în procesul instructiv-educativ

02 PROF. ÎNV. PRIMAR BĂNICĂ DANIELA

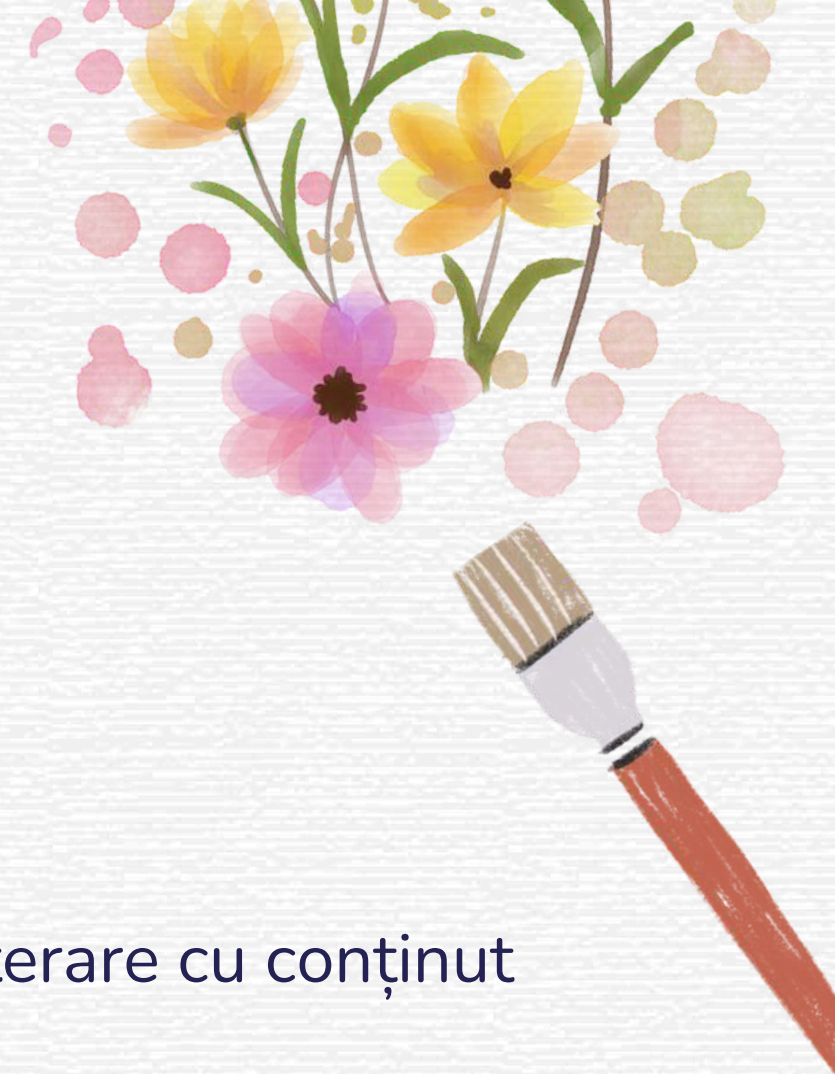
Importanța studierii textelor literare cu conținut
educativ în clasa I

04 PROF. ÎNV. PRIMAR PROTOPOPESCU FLORENȚA

Rolul proiectelor și parteneriatelor
educaționale

06 PROF. ÎNV. PRIMAR DICU GRAȚIELA

Jocul didactic în învățământul primar

CUPRINS NIVEL PRIMAR

07 PROF. ÎNV. PRIMAR CORINA JIANU

Caracteristici psihopedagogice ale
elevului de clasa a III-a

09 PROF. ÎNV. PRIMAR OANA ALEXANDRU

Cum să crești un copil căruia să-i placă
să citească

11 PROF. ÎNV. PRIMAR MIU AMELIA

Învățarea matematică prin metode
participative

08 PROF. ÎNV. PRIMAR OLARU ANDREEA

Particularități ale vârstei specifice școlarului de clasa a
III-a și a IV-a, în vederea dezvoltării metacognitive

10 PROF. ÎNV. PRIMAR RADU ELLERY

Rolul comunicării eficiente dintre cadrul
didactic și elevi

12 PROF. ÎNV. PRIMAR DOBRESCU OANA-SILVIA

Educația ecologică în ciclul primar –
Sămânța viitorului verde

CUPRINS NIVEL PRIMAR

13 PROF. ÎNV. PRIMAR BĂLAN GEORGIANA

Evaluarea sumativă la finalul
Clasei Pregătitoare

14 PROF. ÎNV. PRIMAR PAPUC BIANCA

Bucuria sub cerul liber: Impactul activitatilor în
aer liber asupra copiilor

15 PROF. ÎNV. PRIMAR PRODAN ADRIANA

Importanța lecturii în dezvoltarea
personală a elevilor

16 PROF. ÎNV. PRIMAR RADU MIRELA

Importanța dezvoltării scrisului frumos
și a caligrafiei

17 PROF. ÎNV. PRIMAR CREȚU CĂTĂLIȚA

Minciuna la copii – cauze, forme și soluții

18 CONSILIER ȘCOLAR BENGHIĂ IULIANA

Nevoia copilului de a fi integrat într-un grup

Cei 4 "C" ai colaborării eficiente

PROF. ÎNV. PRIMAR Corina Cernea

Cei 4 "C" ai colaborării eficiente reprezintă pilonii fundamentali pentru un lucru în echipă bine organizat și productiv. Iată ce înseamnă fiecare dintre aceștia:

1. **Comunicarea:** Este baza oricărei colaborări reușite. O comunicare clară, deschisă și constantă ajută echipa să înțeleagă obiectivele comune, să împărtășească informații importante și să evite neînțelegerile. Ascultarea activă și feedback-ul constructiv sunt esențiale.
2. **Cooperare :** Se referă la disponibilitatea membrilor echipei de a lucra împreună pentru a atinge obiective comune. Implică sprijin reciproc, înțelegerea rolurilor fiecărui membru și contribuirea la succesul colectiv, nu doar la cel individual. Implică armonie și distribuie echitabilă a responsabilităților.
3. **Coordonare:** Este procesul de aliniere a eforturilor și resurselor pentru a atinge obiectivele stabilite. Include planificarea sarcinilor, stabilirea priorităților și distribuirea responsabilităților într-un mod care evită redundanțele sau conflictele de roluri. Liderul sau coordonatorul echipei joacă un rol crucial aici. Sunt importante planificările clare, revizuirile periodice ale progresului.
4. **Rezolvarea conflictelor:** Conflictele sunt inevitabile în orice echipă, însă rezolvarea lor eficientă contribuie la consolidarea colaborării.

Presupune abordarea problemelor cu calm, identificarea cauzelor reale și găsirea de soluții care să fie acceptabile pentru toate părțile implicate. Implică empatie, respect și dorința de a găsi un compromis. Încrederea în ceilalți membri ai echipei este foarte importantă, transparența în decizii, respect reciproc, recunoașterea meritelor sau gestionarea greșelilor fără judecată.

Dacă unul dintre acești piloni lipsește sau este slab, eficiența colaborării scade. Cultivarea lor contribuie la succesul proiectelor și la dezvoltarea unui mediu sănătos.

O colaborare eficientă presupune ca toți actorii implicați- învățători, elevi, părinți, personal auxiliar și conducerea școlii- să lucreze împreună cu scop comun, comunicare deschisă și sprijin reciproc pentru dezvoltarea copilului.

O planificare comună presupune: proiecte tematice săptămânale, evenimente școlare, strategii de intervenție pentru elevii cu dificultăți.

Acești factori funcționează interconectat și susțin construirea unei echipe eficiente și armonioase. Acești 4 C contribuie la crearea unui mediu colaborativ în care echipele pot funcționa eficient și productiv.

Importanța studierii textelor literare cu conținut educativ în clasa I

PROF. ÎNV. PRIMAR Bănică Daniela

Studierea textelor literare cu conținut educativ în clasa I ocupă un loc central în demersul instructiv-formativ, contribuind în mod decisiv la dezvoltarea intelectuală, morală și afectivă a elevilor. La această vârstă fragedă, copiii pătrund pentru prima dată în universul școlii, iar literatura devine una dintre cele mai accesibile și eficiente căi de a le modela personalitatea și de a le stimula curiozitatea cognitivă.

Textele literare destinate copiilor din clasa I sunt, în mod ideal, construite pe structuri narative simple, dar bogate în semnificații, în care predomină elementele etice, valorile umane fundamentale și modele de comportament pozitive. Astfel, elevii sunt expuși unor situații de viață adaptate nivelului lor de înțelegere, prin care pot învăța, indirect, despre prietenie, respect, sinceritate, responsabilitate și perseverență. Aceste valori, prezentate într-un context artistic și emoțional, sunt mai ușor asimilate decât în formele abstracte ale unui discurs moralizator. Prin intermediul textelor literare cu conținut educativ, învățătorul nu doar transmite cunoștințe, ci contribuie la formarea unei conștiințe morale timpurii. Povestirile, basmele sau poeziile care aduc în prim-plan conflicte etice, decizii semnificative și consecințele acestora, constituie puncte de plecare pentru reflecție și dialog. Elevii sunt încurajați să-și exprime opiniile, să-și dezvolte empatia și să înțeleagă complexitatea relațiilor interumane. În acest fel, literatura devine un instrument educațional multidimensional, care angajează atât gândirea, cât și afectivitatea copilului.

Mai mult decât atât, contactul cu textul literar educativ stimulează dezvoltarea limbajului, îmbogățirea vocabularului și cultivarea exprimării coerente și nuanțate. Elevii învață să asculte activ, să povestească, să interpreteze și să extragă sensuri, competențe fundamentale pentru evoluția lor ulterioară. Prin exercițiul constant de lectură și discuție, se formează deprinderi de învățare autonomă și gustul pentru lectură, o achiziție cu valoare formativă pe termen lung. În plus, literatura oferă un cadru ideal pentru integrarea jocului didactic, a dramatizărilor și a activităților creative, care fac procesul educativ mai atractiv și mai eficient. Copilul de clasa I învață nu doar cu mintea, ci și cu inima; de aceea, textele care emoționează, care provoacă mirare și identificare, devin porți deschise spre interiorul ființei sale în formare. În această etapă esențială a dezvoltării, rolul literaturii nu este doar de a informa, ci de a forma – de a atinge copilul acolo unde raționamentul logic nu poate pătrunde singur. În cuvintele simple ale unei povești bine alese, se ascunde adesea o lumină caldă, capabilă să ghideze pașii timizi ai începutului de drum.

Outdoor Activities for Scoala Altfel

PROF. ENGLEZĂ Florea Ruxandra

Most of the time students study English in their classroom writing and speaking while sitting on chairs most of the time. But what if there was a way for students to interact with the language even when they are not in their classrooms? A great way to motivate learners is to play outdoor games with them and try different types of activities. If the weather is sunny and warm, teachers can take advantage of it and take students outside to burn off some energy and learn English in the process. In the next part I am going to present games and activities that can be done outside classrooms.

1. The Cup Game

Clap, clap then hit the table with the syllables of the table “table, table”. Clap again and then pick the cup straight up and set it down. Then you are going to clap again, clap then sweep the cup upside down sweep. Hit the top, hit the table, grab the bottom, put your hand down, put the cup down. Now, if you are playing with other people. When you put the cup down is when you slide the cup over to the next person and grab the new cup.

Clap clap

Table table clap up down

Clap sweep top table bottom hand down

2. Running Dictation

Have students in separate groups and each group has a separate paper and a pen. One representative from each group is going to run to the teacher on the other side of the field, for example. Teacher orally tell them a sentence that is in the grammar structure that they have been working with. They have to memorize the sentence and run back to their team, report it to another member team that writes it down.

3. Reverse Running Dictation

Have students write samples of sentences before and then teacher tapes them on different objects – Frisbees, water bottles, old lids of ice cream containers. Attach sentences on heavy containers. Students will be in two teams – the runners and the throwers. The throwers are going to take them all the sentences and thrown them as far as they can and the runners will run after them, find them, memorize them, run back to teachers and report the sentence.

4. Run and Match

Have students on one side of the field and all the words on the other side of the field. This can be adapted to all sorts of aspects of grammar and vocabulary. Runners need to run and find definitions, synonyms, opposites, half of sentences.

5. Run to Unscramble

Create the same sentences, but in different colours and cut up all the individual words and mix them all together. Students in teams send one representative, in the middle of the field, grab one word and bring it back to their team. Little by little the teams will start to assemble all different words of the same sentence.

Bibliography

Knight, Sara. Forest School and Outdoor Learning in the Early Years. 2nd ed., Los Angeles, California, Sage, 2013.

Powell, Garry. Outdoor Education at School. 14 Dec. 2022.

Barron, Paul. Games, Ideas and Activities for Primary Outdoor Learning. Pearson UK, 6 Sept. 2013.

Rolul proiectelor și parteneriatelor educaționale

PROF. ÎNV. PRIMAR Protopopescu Florența

O școală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiții și criterii. În primul rând, ea e răspunzătoare educațional și civic pentru ceea ce produce în și pentru societate, dat fiind faptul că una dintre funcțiile ei importante este integrarea socială a elevului. În al doilea rând școala este capabilă să-și recunoască, să-și planifice și să-și evalueze resursele ținând cont de scopuri pentru a crea rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiții și criterii, să-și revizuiască scopurile, atitudinile, să-și evalueze periodic rezultatele.

Școala modernă se bazează pe metodele care diferă mult de cele uzuale, bazate pe expunere, memorizare, repetare. Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participare interactivă, socială, pe experimentare de situații de observare a realității, dar și pe posibilitatea de a valorifica cele învățate și în viața de zi cu zi. De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Parteneriatele școlare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, excursii, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele de comunicare. Proiectarea și implementarea unor activități extracurriculare și extrașcolare, în școală și în comunitate, pe baza proiectelor și parteneriatelor dintre elevi, profesori și membri ai comunității locale este o necesitate a activității didactice.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.” (Constantin Cucos, 2009)

Proiectele de parteneriat educaționale vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăl și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați: școală, familie, comunitate.

Un rol important în stabilirea relațiilor de colaborare îi revine și cadrului didactic, care asigură o implicare activă în lansarea proiectelor de parteneriat educațional, care vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, școală și comunitate, care contribuie la creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. De felul în care un cadru didactic a reușit să formeze o relație de comunicare, relaționare, cooperare între părțile implicate depinde reușita parteneriatului educațional școală-familie-comunitate.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

În concluzie, în societatea actuală este extrem de important rolul școlii în favorizarea relațiilor constructive, în crearea relațiilor pozitive între elevi și semenii lor, în promovarea comportamentului incluziv.

Bibliografie

1. Bătrînu, E.. Educația în familie. București: Editura Politică, 1980.
2. Cucos, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Editura Polirom, 2009.

Utilizarea IA în procesul instructiv-educativ

PROF. ÎNV. PRIMAR Cuțar Cătălina

Emergența inteligenței artificiale marchează un moment important în evoluția educației, redefinind practicile pedagogice tradiționale și deschizând noi orizonturi în procesul de instructiv-educativ. În contextul actual, caracterizat de o digitalizare accelerată și nevoi educaționale din ce în ce mai complexe, această tehnologie revoluționară depășește treptat barierele rezistenței la schimbare, demonstrându-și valoarea practică în multiple scenarii educaționale. Potențialul său de inovare se manifestă atât la nivel macro, în managementul sistemului de învățământ și al instituțiilor educaționale, cât și la nivel micro, în cadrul interacțiunilor zilnice dintre profesori și elevi. Pe măsură ce beneficiile devin tot mai evidente, cadrele didactice și elevii își pot dezvolta competențe digitale avansate de utilizare a instrumentelor cu IA în rutina profesională.

Concret, această adopție graduală a tehnologiilor de asistență specializate se reflectă în diverse arii ale procesului și sistemului educațional, conducând la o transformare holistă.

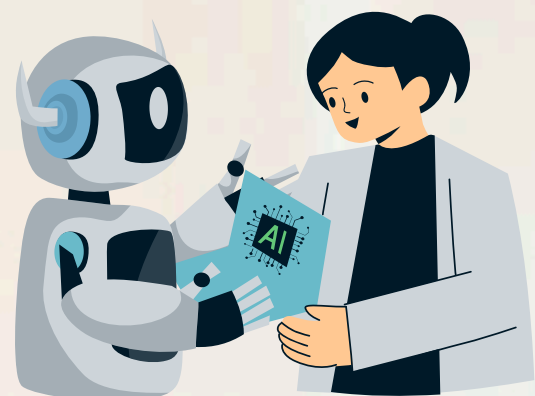
În ce privește învățarea, prin capacitatea sa de a furniza răspunsuri prompte și precise, inteligența artificială facilitează dezvoltarea complexă a competențelor elevilor. Oferă asistență rapidă în perfecționarea tehnicilor de scriere academică, sprijină procesul de pregătire pentru evaluări și examene, ghidează documentarea și realizarea experimentelor. Prin interacțiunea cu sistemele IA, elevii își pot dezvolta abilitățile cognitive esențiale, precum gândirea analitică și structurată, creativitatea în abordarea problemelor, precum și capacitatea de a construi și susține argumente solid fundamentate. Această interacțiune dinamică cu instrumentele IA creează un mediu propice pentru explorarea aprofundată a diverselor domenii de studiu, facilitând astfel un proces de învățare activ și complex.

În mod particular, învățarea adaptivă și personalizarea învățării capătă noi dimensiuni cu ajutorul IA, aceasta permițând personalizarea experienței de învățare. Sistemele cu IA analizează continuu performanța, stilul de învățare și ritmul individual al fiecărui elev sau student, ajustând dinamic conținutul educațional pentru a răspunde optim nevoilor sale specifice. Această adaptare se manifestă prin selectarea precisă a materialelor didactice, ajustarea nivelului de dificultate, modificarea ritmului de prezentare a informațiilor și oferirea unui feedback personalizat și constructiv. Platforma poate identifica rapid zonele care necesită consolidare, poate sugera resurse suplimentare relevante și poate propune trasee alternative de învățare. Mai mult, sistemul ține cont de preferințele individuale în ceea ce privește modalitatea de prezentare a informației – vizuală, auditivă sau kinestezică – și poate adapta formatul conținutului în consecință. Acest tip de abordare centrată pe personalizarea învățării și pe ajustarea continuă a parcursului de formare optimizează procesul de învățare și sporește motivația și angajamentul elevilor.

Astfel, integrată cu măsură și acolo unde este nevoie, IA poate oferi contexte noi de învățare, poate sprijini demersul didactic orientat spre excelență și poate găsi noi forme de abordare a unui conținut, pentru internalizarea acestuia de către toți elevii.

Bibliografie:

1. Istrate, O. (2022). Instrumente cu inteligență artificială pentru educație. Educația Digitală. <https://educatia-digitala.ro/instrumente-cu-inteligenta-artificiala-pentru-educatie/>
2. Istrate, O. (2023). How to cite ChatGPT and AI products. Revista de Pedagogie Digitală, 2(1) 3-8. București: Institutul pentru Educație. <https://doi.org/10.61071/RPD.2347>

Jocul didactic în învățământul primar

PROF. ÎNV. PRIMAR Dicu Grațîela

Jocul didactic - ”un mijloc de facilitare a trecerii copilului de la activitatea dominantă de joc la cea de învățare.”

Jocul didactic reprezintă un ansamblu de acțiuni și operații care paralel cu destinderea și bucuria, urmărește obiectivele de pregătire intelectuală, tehnică morală și fizică a copilului. Incorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu, mai atrăgător, aduce varietate și o stare de veselie, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii. Termenul ”didactic” asociat jocului accentuează componența instructivă a activității și evidențiază că acesta este organizat în vederea obținerii unor finalități de natură informativă și formativă specifice procesului de învățământ.

Jocul didactic trebuie integrat organic în structura lecției ; se desfășoară ori de câte ori se solicită eforturi intelectuale mai mari sau se simte instalarea monotoniei, jocul având menirea să dinamizeze lecția, să-și însușească cunoștințe fără a conștientiza dificultatea.

Pot fi folosite în orice moment al lecției cu scopul de: a familiariza elevii cu unele concepte, a consolida cunoștințe însușite, a cultiva unele calități ale gândirii, a evalua cunoștințele însușite.

Modul de organizare al jocului didactic:

1. Asigurarea condițiilor necesare desfășurării jocului didactic;
2. Introducerea în joc;
3. Anunțarea jocului și a scopului;
4. Explicarea jocului;
5. Executarea jocului;
6. Încheierea jocului.

Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structură aparte. Elementele componente ale acestuia sunt: scopul jocului, conținutul jocului, sarcina didactică, regulile jocului, elemente de joc. Importanța jocului didactic constă în faptul că facilitează pregătirea școlarilor, pentru introducerea lor în activitatea de învățare. În cadrul jocului didactic copilul învață să observe, să compare, să susțină un dialog.

Influențele pe care le exercită jocul didactic asupra sarcinilor învățării se pot rezuma astfel:

- prin caracterul său distractiv, jocul didactic orientează activitatea de învățare într-una plăcută , atractivă ;
- antrenează copiii la o activitate susținută căreia îi acordă caracter de seriozitate, diminuând rigiditatea activității de învățare, cultivând curajul și încrederea în forțele proprii .

Folosirea jocului didactic îl face pe elev să învețe cu plăcere, să manifeste un interes crescut față de activitatea la care participă. Tot prin joc, copiii timizi tind să devină mai activi, mai curioși, să capete mai mult curaj și să aibă încredere în capacitățile lor.

BIBLIOGRAFIE:

· Bache H., Mateiaș A., Popescu E., Șerban F. - "Pedagogie preșcolară. Manual pentru școlile normale", Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994

Caracteristici psihopedagogice ale elevului de clasa a III-a

PROF. ÎNV. PRIMAR Corina Jianu

Elevul de clasa a III-a (aproximativ 9 ani) se află într-o etapă esențială a dezvoltării sale cognitive, emoționale și sociale. Printre principalele caracteristici psihopedagogice ale elevului de clasa a III-a, putem evidenția:

Dezvoltarea cognitivă: elevii încep să treacă de la gândirea intuitivă la gândirea logică și concretă. Își pot organiza mai bine ideile și pot înțelege relații cauzale simple. Memoria logică și cea mecanică sunt în dezvoltare. Pot reține mai ușor informații structurate și pot învăța poezii sau reguli. Atenția devine mai stabilă și mai voluntară, dar are nevoie în continuare de stimulare. Imaginația este activă, dar începe să fie mai controlată de logică și realitate, iar capacitatea de generalizare și clasificare implică gruparea obiectelor după criterii logice (formă, mărime, utilizare etc.).

Dezvoltarea lingvistică se remarcă printr-un vocabular în extindere (cuvintele noi sunt învățate cu rapiditate, mai ales prin lectură), dar și printr-o exprimare clară. Elevii pot formula propoziții și idei coerente, dar au nevoie de încurajare pentru a-și susține punctul de vedere. În privința înțelegerii textelor, pot înțelege povestiri și instrucțiuni, dar pot întâmpina dificultăți în înțelegerea figurilor de stil sau a subînțeleșurilor.

Dezvoltarea afectivă și socială pune accent pe nevoia de apreciere, încrederea în sine fiind în formare. Empatia joacă un rol important, deoarece încep să-și dea seama ce simt ceilalți, dar pot fi egocentrice uneori. Se dezvoltă prietenii mai stabile, dar pot apărea conflicte frecvente, pe care trebuie să le învețe să le gestioneze. Învățătorul joacă un rol foarte important, fiind un model de urmat.

Dezvoltare motrică se îmbunătățește, dar încă este în dezvoltare. Pot scrie cursiv, dar poate apărea oboseala sau neatenția în execuție. Nevoia de mișcare este mare, au nevoie de pauze active și activități dinamice.

Atitudinea față de învățare: predomină motivația extrinsecă (recompense, note), dar se poate forma și motivația intrinsecă prin sarcini interesante și relevante.

Bibliografie:

https://www.qbebe.ro/psihologie/dezvoltare_emotionala/psihologia_copilului_de_9_an

Particularități ale vârstei specifice școlarului de clasa a III-a și a IV-a, în vederea dezvoltării metacognitive

PROF. ÎNV. PRIMAR Olaru Andreea

Începând cu vârsta de aproximativ 10 ani, copilul dezvoltă capacitatea de a se autoanaliza, manifestând interes față de propriile aptitudini, calități și defecte. Totuși, această formă de autocunoaștere este încă incipientă și limitată. În această perioadă apare și dorința de a înțelege mai profund viața, lumea înconjurătoare și comportamentul oamenilor.

Elevii din clasele a III-a și a IV-a încep să facă distincția între simpla memorare și înțelegerea profundă a informațiilor, spre deosebire de colegii lor mai mici, din clasa I. Mai mult, încep să intuiască și ce strategii le-ar putea fi de ajutor în sprijinirea acestor procese, mai ales atunci când sunt implicați activ în activități de învățare.

Cercetările au arătat că, la vârste mai mici, strategiile de învățare nu sunt încă internalizate, nefiind aplicate automat în contexte noi. În schimb, copiii mai mari demonstrează o capacitate crescută de a realiza acest transfer, cu condiția existenței unor medii educaționale favorabile. În acest context, rolul profesorului devine esențial: este important ca acesta să construiască situații de învățare care să încurajeze transferul experiențelor pozitive și utilizarea eficientă a strategiilor cognitive în situații diverse.

Ioan Cerghit (2008, p. 252) identifică o serie de procedee – mai mult sau mai puțin studiate – care pot fi utilizate de elevi în activitățile metacognitive. Acestea pot fi grupate în patru categorii principale:

1. Procedee de confruntare cu sine însuși:

- Verbalizarea gândirii (gândirea cu voce tare);
- Monologul interior, centrat pe întrebări de reflecție: Ce știu? Care sunt obstacolele? De ce greșesc? Ce pot face ca să înțeleg mai bine?;
- Verificarea propriei înțelegeri în timpul desfășurării activității;
- Reflecția personală asupra stărilor și abilităților cognitive, precum: Ce știu? Cum gândesc? Când și de ce să aplic anumite cunoștințe și strategii de învățare?

2. Procedee active:

- Verificarea soluțiilor oferite pentru exercițiile realizate;
- Rezolvarea de probleme;
- Învățarea prin descoperire;
- Prelucrarea informației prin reprezentări grafice (desene, scheme, diagrame);
- Învățarea asistată de calculator.

3. Procedee interactive:

- Învățarea în perechi sau în echipă;
- Învățarea prin schimb de roluri.

4. Procedee de autoapreciere a gradului de însușire a materiei:

- Autoîncurajarea, marcarea constantă a progresului personal și formarea încrederii în sine.
- Înțelegerea și cultivarea metacogniției încă din primii ani de școală reprezintă un pas fundamental spre formarea unor indivizi capabili să învețe eficient, să se autoevalueze și să-și gestioneze propriile procese cognitive în mod conștient și responsabil.

Bibliografie

1. Bócsa, É. (2001). Învățarea eficientă. Editura Ardealul.
2. Cerghit, I. (2008). Metode de învățământ. Ediția a V-a, revizuită și adăugită. București: Editura Polirom.
3. Zazzo, R., & Fontaine, A. M. (1992). Psihologia copilului. București: Editura Didactică și Pedagogică. (sau: Editura Științifică, în funcție de ediția consultată)

Cum să crești un copil căruia să-i placă să citească

PROF. ÎNV. PRIMAR Oana Alexandru

Într-o lume dominată de tehnologie și ecrane, cultivarea pasiunii pentru lectură la copii poate părea o provocare. Totuși, dragostea pentru cărți nu se naște din obligație, ci din experiențe pozitive, din modelul oferit de părinți și din asocierea lecturii cu plăcerea, nu cu datoria.

Primul pas este exemplul personal. Copiii imită ceea ce văd, nu ceea ce aud. Un părinte care citește constant – fie ziarul, un roman sau o carte de specialitate – transmite mesajul că lectura este o activitate firească, interesantă și valoroasă. Așadar, nu ezita să citești în preajma copilului tău și să discuți, pe înțelesul lui, despre ce citești.

În al doilea rând, lectura trebuie să fie asociată cu emoții pozitive. Cititul împreună, mai ales seara, într-un cadru cald și liniștit, devine o experiență afectivă importantă. Tonul vocii, mimica și implicarea în poveste îl vor captiva pe copil și îl vor face să asocieze cartea cu siguranța și bucuria. Alegerea cărților potrivite este esențială. Nu toți copiii sunt atrași de aceleași povești. Unii preferă aventurile, alții enciclopediile cu imagini, poveștile amuzante sau cele cu animale. Lasă-l să aleagă și oferă-i acces la o varietate de cărți, fără a-l forța să termine una dacă nu-l atrage. Încurajează-l cu blândețe, fără presiune. Laudă-i curiozitatea și fă-i loc în programul zilnic pentru lectură. O vizită periodică la bibliotecă sau la librărie poate deveni un ritual special, iar un colț de citit în casă – un mic univers magic.

Pe termen lung, un copil crescut într-un mediu care valorizează lectura, care simte că cititul este o sursă de bucurie, nu o obligație, va deveni un adult care citește cu plăcere. Iar asta îi va deschide orizonturi, îl va ajuta să gândească critic și să devină mai empatic – dar, mai presus de toate, îi va hrăni imaginația. Cititul are un rol esențial în dezvoltarea copiilor, influențând nu doar cunoștințele lor generale, ci și inteligența emoțională, imaginația și abilitățile de comunicare. Este mult mai mult decât o activitate educativă – este o poartă spre lume, spre înțelegere și empatie.

În primul rând, cititul contribuie semnificativ la dezvoltarea limbajului. Copiii care sunt expuși constant la cărți își îmbogățesc vocabularul, învață structuri gramaticale corecte și reușesc să se exprime mai clar. De asemenea, lectura stimulează gândirea logică, atenția și capacitatea de concentrare. Prin intermediul poveștilor, copiii învață să înțeleagă emoțiile – atât ale personajelor, cât și pe ale lor. Astfel, cititul dezvoltă empatia, o calitate fundamentală în relaționarea cu ceilalți. Când un copil se identifică cu un personaj, trăiește alături de el bucurii, temeri sau provocări, ceea ce îl ajută să înțeleagă mai bine lumea din jur.

Lectura stimulează și imaginația. Spre deosebire de ecrane, cărțile nu oferă imagini gata construite, ci invită copilul să le creeze singur în minte. Acest exercițiu mental este esențial pentru creativitate și gândire independentă. Cititul împreună cu părinții consolidează legătura afectivă, oferind ocazii de discuții, reflecție și învățare. Totodată, ajută copilul să dezvolte o rutină calmă, mai ales seara, contribuind la un somn mai liniștit și la reducerea stresului.

În concluzie, cititul este o investiție valoroasă în viitorul unui copil. Îl ajută să devină un adult educat, empatic, creativ și sigur pe sine. Cu cât mai devreme începe această călătorie în lumea cărților, cu atât mai bogată va fi viața lui.

Comunicarea eficientă între cadrul didactic și elevi reprezintă un element important în procesul educațional, mai ales în clasele primare, unde se pun bazele învățării și dezvoltării personale ale elevilor. La această vârstă, copiii sunt într-o perioadă de formare, în care nevoia de claritate, înțelegere și sprijin este fundamentală. În primul rând, o comunicare eficientă presupune nu doar transmiterea clară a informațiilor, ci și ascultarea activă, empatia și adaptarea limbajului la nivelul de înțelegere al elevilor. Cadrul didactic care reușește să creeze un climat de încredere și deschidere în clasă îi ajută pe copii să se exprime liber, să pună întrebări și să se implice activ în lecții.

Prin comunicare, profesorul poate identifica nevoile, dificultățile sau interesele fiecărui elev și poate adapta metodele de predare în mod corespunzător. De asemenea, o relație bazată pe respect și dialog încurajează dezvoltarea competențelor sociale, a încrederii în sine și a motivației pentru învățare. Comunicarea clară și deschisă contribuie în mod direct la înțelegerea cerințelor de învățare și la formarea unor deprinderi corecte de lucru. Atunci când elevii înțeleg exact ce li se cere și simt că pot cere sprijin fără teama de a fi judecați, sunt mai motivați să participe activ la procesul educativ.

În al doilea rând, un dialog constant între profesor și elevi ajută la consolidarea competențelor-cheie prevăzute de curriculumul școlar: comunicarea în limba română, învățarea autonomă, competențele sociale și civice, dar și spiritul de inițiativă. Prin întrebări, explicații suplimentare și feedback constructiv, elevii pot corecta greșelile la timp și pot învăța să gândească critic. Mai mult, o relație pozitivă și bazată pe încredere între cadrul didactic și elevi îi ajută pe copii să-și dezvolte gândirea logică, exprimarea clară a ideilor și capacitatea de colaborare – toate fiind competențe esențiale pentru reușita școlară și pentru viața de zi cu zi.

De exemplu, atunci când profesorul oferă exemple concrete, folosește un limbaj accesibil și adaptează ritmul lecției la nevoile elevilor, crește șansa ca fiecare copil să înțeleagă materia și să progreseze în ritmul său propriu. În concluzie, comunicarea eficientă între învățător și elevi nu este doar un mijloc de transmitere a cunoștințelor, ci un pilon al formării armonioase a copiilor, cu efecte pe termen lung asupra performanțelor școlare și dezvoltării personale.

Bibliografie

<https://ro.scribd.com/document/374668946/T-gordon-2011-Profesorul-Eficient>

<https://www.didactic.ro/materiale-didactice/comunicarea-specifica-in-invatamantulul-primar>

Învățarea matematică prin metode participative

PROF. ÎNV. PRIMAR Miu Amelia

Matematica, considerată adesea o disciplină abstractă și dificilă de către elevii din ciclul primar, necesită o abordare didactică inovatoare pentru a transforma experiența învățării într-una pozitivă și constructivă. Succesul școlar nu se mai obține prin memorare pasivă și exercițiu mecanic, ci prin implicarea activă a elevilor în procesul educativ. Un cadru didactic eficient nu se rezumă la transmiterea informației, ci creează contexte care încurajează explorarea, colaborarea și gândirea critică. În acest sens, metodele activ-participative se dovedesc a fi instrumente valoroase pentru predarea matematicii într-un mod captivant și accesibil.

Una dintre aceste metode este „Schimbă perechea”, o tehnică interactivă bazată pe parteneriate succesive între elevi. Această metodă presupune formarea a două cercuri concentrice de elevi, fiecare copil fiind față în față cu un partener. După ce li se oferă o sarcină de lucru, elevii discută în perechi, apoi, prin rotație, își schimbă partenerii pentru a colabora cu alți colegi. Această dinamică stimulează comunicarea, toleranța față de idei diferite și implicarea fiecărui participant, oferind șansa de a lucra cu întreaga clasă. Un exemplu de aplicare ar fi analizarea relației de proporționalitate directă și inversă dintre seturi de numere.

O altă metodă eficientă este „Cubul”, care presupune investigarea unui subiect din șase perspective diferite, fiecare corespunzătoare unei fețe a unui cub (descriere, comparație, analiză, asociere, aplicare, argumentare). Elevii sunt împărțiți în grupuri și fiecare grup lucrează la o sarcină specifică. De exemplu, în studiul prismelor, unii copii pot descrie caracteristicile geometrice ale acestora, alții le pot compara, iar alții pot asocia formulele corespunzătoare sau analiza secțiuni specifice. Această diversificare a abordărilor încurajează o înțelegere aprofundată și creativă a conținutului.

Metoda „Turul galeriei” aduce un plus de interactivitate și evaluare colaborativă. Grupele de elevi creează postere pe o temă dată, le expun în clasă, apoi fiecare grup vizitează lucrările celorlalți și oferă feedback. Acest proces de prezentare și evaluare reciprocă dezvoltă spiritul critic, încrederea în sine și responsabilitatea pentru munca realizată.

„Mozaicul” este o metodă de învățare cooperativă în care fiecare elev devine, pe rând, elev și profesor. Elevii primesc materiale diferite, le studiază în grupuri omogene, apoi se întorc în grupurile inițiale pentru a preda colegilor ceea ce au învățat. Astfel, fiecare participant contribuie la succesul grupului, iar metoda sporește responsabilitatea individuală și încrederea în propriile abilități de comunicare.

Învățarea matematică prin metode participative

PROF. ÎNV. PRIMAR Miu Amelia

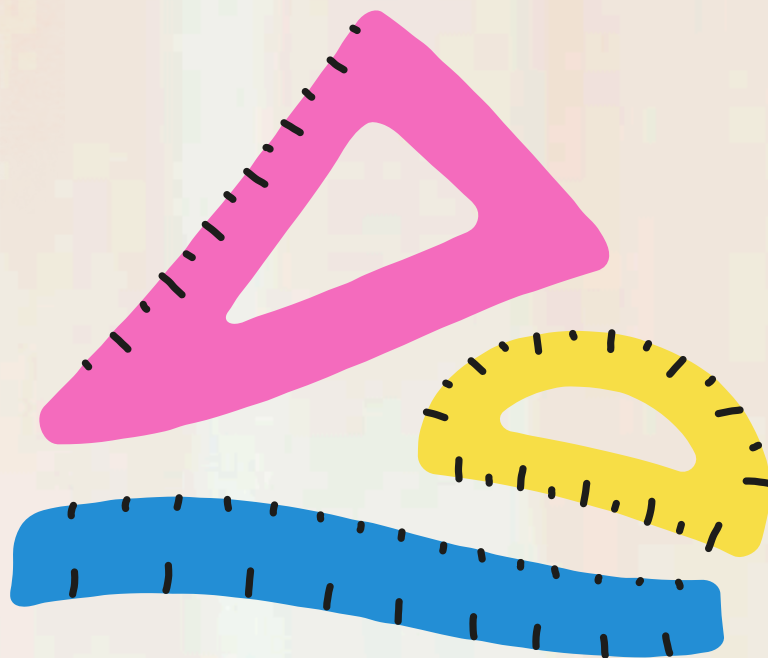
Metoda „Brainstorming” oferă elevilor libertatea de a propune idei variate într-un timp scurt, fără teama de greșeli. Prin exprimarea liberă a sugestiilor și selecția ulterioară a celor relevante, se dezvoltă gândirea divergentă, curiozitatea și dorința de implicare activă în rezolvarea problemelor, cum ar fi cele din geometria plană.

Toate aceste metode au în comun faptul că transformă elevul dintr-un receptor pasiv de informații într-un participant activ și reflexiv la propria formare. Ele presupun o planificare atentă din partea cadrului didactic, dar rezultatele obținute – în ceea ce privește motivația, înțelegerea și progresul elevilor – justifică pe deplin efortul depus.

Aplicarea metodelor activ-participative în predarea matematicii deschide drumul spre o învățare autentică, în care elevii sunt implicați, valorizați și încurajați să gândească critic. Într-un sistem educațional care își dorește să formeze indivizi autonomi și adaptabili, rolul profesorului este acela de a ghida și stimula procesul, nu de a-l domina. Matematica, privită adesea cu reticență, poate deveni o sursă de satisfacție intelectuală și descoperire personală atunci când este predată cu empatie, creativitate și deschidere către dialog.

Bibliografie:

Dumitru Ana, Dumitru Logel, Maria Luiza Ana, Elena Stroescu Logel, Metodica predării matematicii pentru învățământul primar după noua programă, anul 2017, editura Carminis

Educația ecologică în ciclul primar – Sămânța viitorului verde

PROF. ÎNV. PRIMAR Dobrescu Oana-Silvia

Într-o lume în care natura își strigă tot mai des durerile, educația ecologică nu mai este un lux, ci o necesitate. În fiecare frunză care cade, în fiecare râu care seacă, în fiecare pădure care dispare, putem citi un mesaj: avem nevoie de schimbare. Iar schimbarea începe cu cei mai mici dintre noi — copiii din ciclul primar.

Educația ecologică înseamnă mai mult decât lecții despre reciclare sau economisirea apei. Ea înseamnă cultivarea unei iubiri autentice pentru natură, a unui respect profund pentru toate formele de viață. Iar această iubire nu poate fi impusă; ea trebuie să fie semănată cu grijă, ca o sămânță care, cu timpul, va înflori.

La vârste fragede, copiii sunt ca niște bureți care absorb lumea din jur. În ciclul primar, aceștia descoperă minunile naturii cu uimire: un fluture colorat, o floare care își deschide petalele dimineața, ciripitul unei păsări. Această curiozitate naturală este solul fertil în care educația ecologică își poate înfige rădăcinile.

În școală, prin jocuri, povești, proiecte și excursii în aer liber, elevii pot înțelege că planeta este casa lor comună și că fiecare gest contează. Nu este nevoie de teorii complicate; uneori, o simplă plimbare în pădure sau o lecție ținută în curtea școlii poate să trezească un respect de-o viață pentru natură.

Educația ecologică devine cu adevărat vie atunci când copiii sunt implicați direct. Plantarea unui copac, realizarea unor ateliere de reciclare creativă, organizarea de campanii de curățenie sau crearea unor mici grădini școlare sunt exemple concrete de activități care nu doar că educă, dar și responsabilizează.

Prin aceste experiențe, elevii învață că fiecare mână care seamănă, fiecare gest care protejează, contează. Ei descoperă că schimbarea începe cu propriile lor fapte, oricât de mici ar părea. Mai mult decât atât, implicarea practică dezvoltă simțul apartenenței și al responsabilității. Un copil care îngrijește o floare sau care participă la strângerea gunoaielor nu va privi cu indiferență poluarea; va simți că natura are nevoie de el.

Școala are un rol fundamental în formarea unei conștiințe ecologice sănătoase. Profesorii care aleg să integreze educația ecologică în activitățile zilnice, chiar și în lecțiile de matematică, română sau arte, contribuie la modelarea unor cetățeni mai buni, mai atenți la lumea din jur.

Dar familia rămâne primul model. Părinții care reciclează, care protejează spațiile verzi, care aleg să petreacă timp în natură alături de copii, le transmit acestora, fără multe cuvinte, cele mai importante lecții de respect și iubire față de planetă.

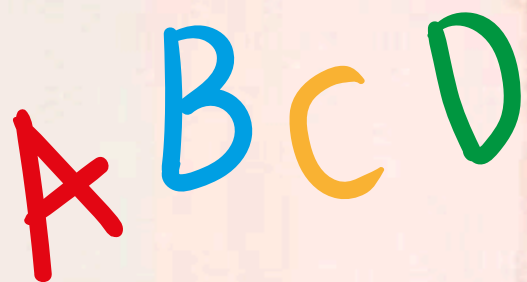
Educația ecologică nu este doar despre reguli și restricții („Nu arunca hârtia pe jos!”, „Nu risipi apa!”), ci despre formarea unui stil de viață. Un stil de viață în care grija pentru mediu devine parte firească din fiecare zi.

Se spune adesea că lumea de mâine va fi a celor care învață astăzi. Dacă vrem orașe mai curate, ape mai limpezi și păduri mai vii, trebuie să plantăm, încă din primii ani de școală, valorile respectului, grijii și iubirii față de natură.

Pentru că un copil care învață să protejeze o floare astăzi va ști să protejeze o pădure mâine.

Evaluarea sumativă la sfârșitul clasei pregătitoare reprezintă un demers pedagogic esențial, cu implicații profunde asupra traiectoriei educaționale ulterioare a elevului. Spre deosebire de evaluarea formativă, care însoțește și ghidează procesul de învățare pe parcurs, evaluarea sumativă are rolul de a constata nivelul de achiziții și competențe atins la finalul unei etape de instruire. În contextul clasei pregătitoare, această evaluare nu vizează o clasificare sau o ierarhizare strictă, ci mai degrabă o diagnoză comprehensivă a progreselor individuale înregistrate de fiecare copil, în raport cu finalitățile stabilite prin curriculumul național. Este o oglindă fidelă a parcursului adaptativ al preșcolarului către statutul de școlar, surprinzând atât reușitele, cât și ariile care necesită consolidare.

Obiectivele evaluării sumative la acest nivel sunt multiple și converg către o înțelegere holistică a dezvoltării copilului. Primordial, se urmărește identificarea gradului de dezvoltare a competențelor cheie specifice vârstei, cum ar fi comunicarea orală, socializarea, motricitatea fină și grosieră, autonomia personală și inițierea în conceptele matematice și de lectură. De asemenea, evaluarea sumativă permite aprecierea nivelului de pregătire pentru ciclul primar, oferind informații relevante despre capacitatea copilului de a se integra în activități structurate, de a respecta reguli și de a interacționa eficient cu colegii și cadrele didactice. Un alt obiectiv important este cel de a oferi feedback pertinent părinților, transparența rezultatelor contribuind la construirea unui parteneriat educațional solid și la stabilirea unor strategii comune de sprijinire a dezvoltării copilului.

Metodologia de evaluare sumativă în clasa pregătitoare trebuie să fie adaptată specificului vârstei și să utilizeze instrumente variate, care să depășească simpla testare scrisă. O abordare eficientă implică utilizarea observației sistematice în diverse contexte de învățare (joc, activități practice, interacțiuni sociale), analiza portofoliilor individuale (care să cuprindă lucrări, desene, fișe de lucru relevante). Se pot include și probe practice care evaluează abilități motrice, precum și fișe de evaluare adaptate, cu sarcini ludice și atractive. Esențială este crearea unui climat de siguranță și confort, care să permită manifestarea naturală a competențelor fiecărui elev, fără a genera stres sau anxietate.

Interpretarea datelor obținute în urma evaluării sumative necesită o analiză nuanțată, axată pe progresul individual și nu pe comparația între elevi. Cadrul didactic va utiliza indicatori de progres specifici, raportându-se la standardele de performanță stabilite pentru clasa pregătitoare, dar având în vedere particularitățile fiecărui copil. Un aspect fundamental este identificarea punctelor forte ale fiecărui elev, pe care se poate construi ulterior, dar și a ariilor care necesită intervenție și sprijin suplimentar. Această interpretare calitativă este crucială pentru elaborarea unor planuri individualizate de învățare și pentru adaptarea demersului didactic în etapa următoare. Recomandările post-evaluare sumativă joacă un rol vital în asigurarea continuității și coerenței procesului educațional. Pe baza rezultatelor, cadrul didactic va elabora rapoarte individuale de progres, care vor fi comunicate părinților într-o manieră constructivă și empatică. Aceste rapoarte ar trebui să conțină nu doar constatări, ci și sugestii concrete de activități și strategii pe care părinții le pot implementa acasă pentru a sprijini dezvoltarea copilului. De asemenea, informațiile colectate prin evaluarea sumativă sunt deosebit de utile pentru profesorul de la clasa I, facilitând o tranziție lină și o adaptare optimă a programului de studiu la nevoile specifice ale noilor elevi.

În concluzie, evaluarea sumativă la finalul clasei pregătitoare transcende simpla verificare a cunoștințelor, devenind un instrument diagnostic complex și un pilon în fundamentarea intervențiilor educaționale viitoare. Prin abordarea sa comprehensivă și adaptată vârstei, această evaluare oferă o imagine clară a achizițiilor și potențialului fiecărui copil, contribuind decisiv la construcția unei baze solide pentru parcursul său academic ulterior și la dezvoltarea unei relații transparente și constructive între școală și familie.

Bibliografie:

1. Ion-Ovidiu Panisoara, Marin Manolescu, Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Volumul I, Editura Polirom, 2019
2. Cristea, G., Evaluarea în învățământul preșcolar și primar, Editura Didactică și pedagogică, 2015

Într-o societate modernă dominată de tehnologie, în care copiii petrec tot mai mult timp în fața ecranelor, nevoia de reconectare cu natura devine tot mai evidentă. Activitățile desfășurate în aer liber nu reprezintă doar o alternativă plăcută la jocurile virtuale, ci constituie un element esențial în dezvoltarea fizică, psihică, emoțională și socială a celor mici. Joaca în aer liber, lectura sub razele blânde ale soarelui sau realizarea temelor în grădină nu sunt doar momente de relaxare, ci și contexte valoroase de învățare și dezvoltare personală.

Prin activitățile desfășurate în aer liber, copiii au șansa de a se conecta direct cu natura, de a se mișca liber și de a descoperi mediul înconjurător folosindu-și simțurile într-un mod activ și autentic. Mișcarea este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a organismului. Aerul curat, lumina naturală și spațiile largi determină copiii să fie mai activi. Activitățile în aer liber reduc nivelul de stres și iritabilitatea în rândul copiilor. Sunetele naturii, verdețea, mirosul pământului umed sau adierea vântului au un efect liniștitor asupra sistemului nervos.

Una dintre cele mai plăcute activități desfășurate cu cei mici a fost organizarea unei sesiuni de jocuri de societate în aer liber. Am ales o zi senină, am instalat jocurile și am petrecut o oră de relaxare, bucurându-ne de râsete, strategie și cooperare. Această activitate a oferit nu doar relaxare, ci și oportunitatea de a exersa abilități cognitive și sociale. În timpul jocurilor de societate în aer liber, fiecare copil are ocazia să-și exprime ideile, să asculte și să respecte regulile, ceea ce dezvoltă simțul responsabilității și al respectului reciproc.

Activități recomandate în aer liber pentru copii

1. Picnicuri literare: Lectura în aer liber este o altă formă de conectare cu natura. Acest context relaxant îmbunătățește capacitatea de concentrare și favorizează gustul pentru lectură.
2. Teatru în aer liber: Copiii pot pune în scenă mici piese de teatru inspirate din povești cunoscute.
3. Vânătoarea de comori naturale: Copiii pot fi provocați să caute obiecte naturale (o frunză galbenă, o piatră rotundă, o floare mov) și să le colecționeze într-un jurnal.
4. Teme și experimente științifice în natură: Observarea insectelor, observarea etapelor creșterii unor plante.

Copiii au nevoie, mai mult ca oricând, de reconectarea cu natura. Activitățile în aer liber nu sunt doar un refugiu față de tehnologie, ci o cale veritabilă de învățare, dezvoltare și echilibru interior.

Importanța lecturii în dezvoltarea personală a elevilor

PROF. ÎNV. PRIMAR Prodan Adriana

Lectura reprezintă o componentă esențială a procesului educațional și a dezvoltării personale a elevilor. Prin intermediul lecturii, elevii nu doar că acumulează cunoștințe, dar își dezvoltă și o serie de competențe și abilități fundamentale, care contribuie la formarea lor intelectuală, emoțională și socială.

Lectura regulată contribuie la îmbogățirea și nuanțarea limbajului. Studiile arată că elevii care citesc frecvent au un vocabular mai vast și o capacitate sporită de a înțelege și utiliza corect structurile gramaticale. Prin contactul cu diferite stiluri și registre lingvistice, elevii își dezvoltă abilitățile de exprimare orală și scrisă, ceea ce facilitează comunicarea eficientă și exprimarea ideilor într-un mod coerent și articulat.

Cititul implică o activitate cognitivă complexă ce necesită o atenție susținută și o capacitate de concentrare prelungită. Prin practicarea regulată a lecturii, elevii își antrenează capacitatea de a-și focaliza atenția pe un singur subiect pentru perioade mai lungi de timp. Această abilitate nu doar că îmbunătățește performanțele academice, dar are și aplicații practice în diverse domenii ale vieții cotidiene. Lectura de texte variate stimulează dezvoltarea gândirii critice și analitice. Elevii învață să analizeze, să sintetizeze și să interpreteze informațiile, dezvoltându-și astfel capacitatea de a evalua și de a discerne între informații corecte și eronate. Această abilitate este esențială într-o societate caracterizată de un flux informațional constant și complex, în care capacitatea de a naviga printre informații și de a lua decizii informate este crucială.

Lectura are un rol important în stimularea imaginației și a creativității. Prin intermediul poveștilor și al descrierilor detaliate, elevii își pot imagina lumi noi și situații inedite, ceea ce le dezvoltă gândirea creativă. Aceasta îi poate inspira să-și exprime ideile și emoțiile prin diverse forme de artă, scriere creativă sau alte activități creative, contribuind astfel la dezvoltarea lor personală și emoțională.

Lectura de literatură diversă și expunerea la povești din diferite culturi și perspective ajută la dezvoltarea empatiei și a înțelegerii interculturale. Prin identificarea cu personajele și prin înțelegerea contextelor lor, elevii își pot dezvolta capacitatea de a înțelege și de a respecta diferențele culturale și de a construi relații armonioase cu cei din jur. Aceasta contribuie la formarea unor cetățeni globali, capabili să interacționeze pozitiv într-o societate multiculturală.

Succesul în activitatea de lectură și îmbunătățirea constantă a competențelor lingvistice și cognitive pot spori încrederea în sine a elevilor. Capacitatea de a înțelege și de a interpreta corect textele le poate oferi elevilor un sentiment de realizare și satisfacție personală, ceea ce poate crește motivația pentru învățare și explorare academică. Această creștere a motivației poate avea un efect pozitiv asupra performanțelor academice generale și asupra atitudinii față de învățare.

Importanța lecturii în dezvoltarea personală a elevilor nu poate fi subestimată. Lectura nu doar că îmbogățește cunoștințele și vocabularul elevilor, dar contribuie esențial la dezvoltarea competențelor cognitive, emoționale și sociale. Prin promovarea și încurajarea lecturii, atât școlile cât și părinții pot contribui semnificativ la formarea unor indivizi bine pregătiți și echilibrați, capabili să facă față provocărilor viitoare și să participe activ și responsabil la viața comunității. Școala joacă un rol crucial în promovarea lecturii și în formarea obiceiurilor de lectură ale elevilor. Prin intermediul curriculumului, al activităților extracurriculare și al resurselor disponibile, școala poate crea un mediu propice pentru dezvoltarea pasiunii pentru lectură.

Importanța dezvoltării scrisului frumos și a caligrafiei

PROF. ÎNV. PRIMAR Radu Mirela

Dezvoltarea abilităților de scris și exprimare corectă reprezintă un factor fundamental în educația elevilor din ciclul primar, deoarece aceste competențe pregătesc nu doar pentru succesul școlar, ci și pentru o comunicare eficientă în viața de zi cu zi. În această perioadă de formare, elevii trebuie să înțeleagă importanța scrisului frumos, a regulilor de punctuație și a utilizării corecte a limbii române pentru a-și exprima ideile clar, atractiv și personal.

Importanța dezvoltării scrisului frumos și a caligrafie

Un scris bine format și estetic are multiple beneficii: facilitează înțelegerea mesajului de către cititor, stimulează răbdarea și atenția la detalii, precum și motivația de a citi și scrie. O caligrafie frumoasă crează o impresie plăcută și determină elevul să fie mândru de propriile creații, contribuind astfel la formarea unei atitudini pozitive față de procesul de învățare.

Rolul regulilor de punctuație

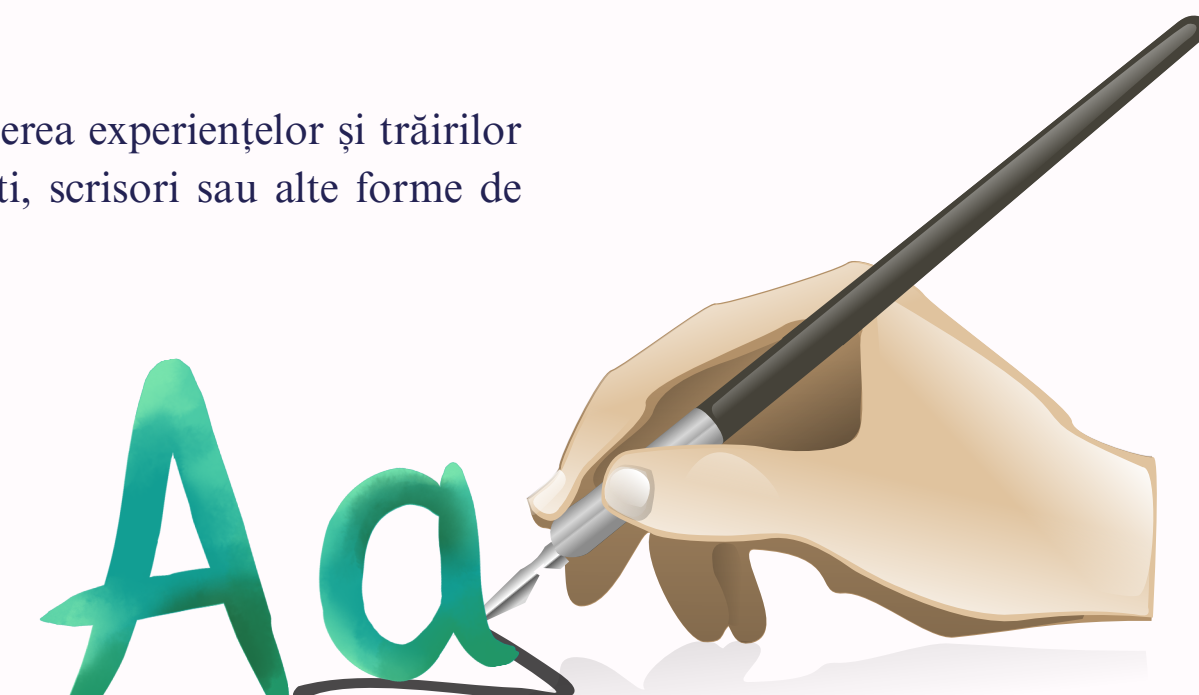
Utilizarea corectă a semnelor de punctuație asigură claritatea și expresivitatea textului. De exemplu, punctul delimitează ideile, virgula accentuează pauzele și enumerările, iar semnele de întrebare și exclamare transmit curiozitate și emoție. Învățarea și aplicarea acestor reguli îi ajută pe elevi să devină mai eficienți în comunicare, pregătiți pentru exprimarea corectă a gândurilor și sentimentelor în scris.

Diferența între „fi” și „fii”

Un aspect frecvent confundat la această vârstă este diferența între formele verbale „fi” și „fii” (sau „fii” și „fiu”). Înțelegerea și utilizarea corectă a acestor forme sunt esențiale pentru exprimarea clară a dispozițiilor, a stărilor și pentru redactarea corectă a propozițiilor.

Exprimarea emoțiilor prin cuvinte potrivite

Cuvintele care exprimă sentimente („fericit”, „supărat”, „trist”) sunt instrumente importante pentru descrierea experiențelor și trăirilor proprii. Înțelegerea diferențelor dintre aceste stări ajută elevii să comunice în mod clar și sincer în povești, scrisori sau alte forme de exprimare scrisă.

Importanța dezvoltării scrisului frumos și a caligrafiei

PROF. ÎNV. PRIMAR Radu Mirela

Dezvoltarea caligrafiei reprezintă un proces esențial în formarea abilităților de comunicare și comportament școlar. O scriere frumoasă nu doar că îmbunătățește aspectul lucrărilor și notițelor, ci contribuie și la precizia și claritatea în exprimare. Prin exerciții constante și răbdare, elevii pot învăța să controleze mai bine instrumentul de scris, să mențină o consistență în dimensiunea și forma literelor și să-și organizeze scrisul astfel încât să fie ușor de citit pentru orice cititor. Încurajarea unor practici zilnice și oferirea unor sfaturi utile, precum menținerea unei poziții corecte și a unei prinderi confortabile a stiloului sau pixului, sunt esențiale pentru atingerea unui nivel înalt de caligrafie. O caligrafie îngrijită nu reprezintă doar o rutină școlară, ci și o formă de exprimare artistică și personală, ce contribuie la dezvoltarea atenției, răbdării și respectului față de muncă.

Exerciții de scriere pentru îmbunătățirea caligrafiei:

Exerciții de trasare a liniilor și formelor:

Trasarea liniilor ondulate, drepte și zig-zag pentru a exersa controlul asupra instrumentului de scris.

Repetarea formelor geometrice simple: cercuri, pătrate, triunghiuri, pentru a dezvolta coordonarea mână-ochi.

Exerciții cu litere mari și mici:

Scrierea repetată a literelor majuscule, apoi minuscule, în variantele cu și fără ghilimele.

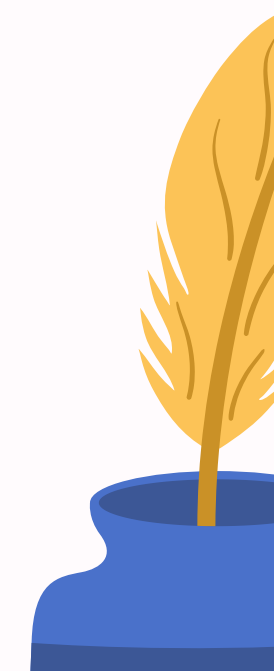
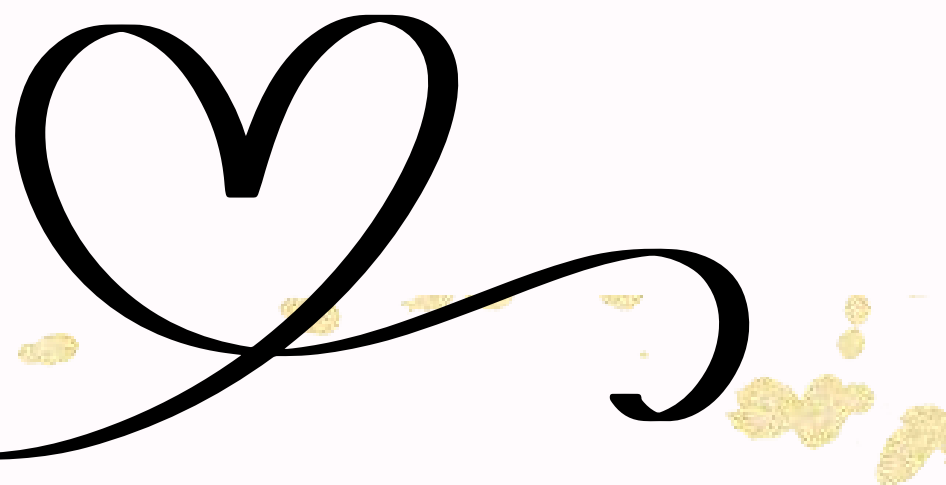
Începerea cu literele la început de rând, apoi continuarea cu litere în mijloc și sfârșit de cuvânt pentru a practica uniformitatea.

Scrierea cuvintelor în ritm și ritm:

Repetarea aceluiași cuvânt de câteva ori, concentrându-se pe formarea uniformă a literelor.

Exerciții în care elevii scriu cuvinte care încep sau se termină cu aceeași literă pentru a exersa legătura între sunet și scris.

Prin reguli simple și practici constante, elevii pot realiza o caligrafie frumoasă și clară, care le va aduce beneficii atât în școală, cât și în viața lor de zi cu zi.

Minciuna la copii – cauze, forme și soluții

PROF. ÎNV. PRIMAR Crețu Cătălina

Minciuna – spune Zisulescu – „este un neadevăr, o afirmație falsă emisă cu scopul de a induce în eroare o persoană sau o instituție, producându-i prejudiciu.” Cu alte cuvinte, minciuna este un comportament complex ce antrenează următoarele mecanisme:

- Deformarea realității prin ocultarea adevărului;
- Conștiința inducerii în eroare exprimă faptul că cel care minte știe că se află în zona interzisului; face diferența între realitate și imaginație;
- Urmărirea unui scop.

Formele minciunii: Ch. Buhler face distincția dintre:

- Minciuna socială – persoana minte pentru a ajuta pe cineva.
- Minciuna asocială – nu aduce grupului nici beneficii, mici prejudicii;
- Minciuna antisocială – generează tulburări, efecte negative, lipsă de respect.

Minciuna la copii este un comportament întâlnit frecvent în copilărie, dar care nu trebuie interpretat întotdeauna ca un semn de răutate sau lipsă de caracter. De multe ori, minciuna este o etapă firească în dezvoltarea cognitivă și emoțională a copilului, o formă prin care el explorează limitele realității, testează reacțiile adulților sau încearcă să evite consecințele unor greșeli.

Cauzele minciunii – De ce minte copilul? Este o întrebare pe care ne-o punem frecvent. Minciuna poate avea o mulțime de cauze, dintre care Zolten și Long subliniază următoarele: teama de pedeapsă, dorința de a impresiona, dorința de a-și valorifica statutul social, pentru a obține tot ceea ce doresc, dorința de a-i proteja pe alții, faptul că i-a auzit pe părinții lor mințind, eroare, lipsa distincției dintre realitate și ficțiune.

Cei mici încep să spună neadevăruri încă de la vârste fragede, de obicei în jurul a 3-4 ani, când încă nu fac o diferență clară între realitate și fantezie. La această vârstă, o „minciună” poate fi doar o poveste inventată, fără intenția de a păcăli. Pe măsură ce cresc, minciunile pot deveni mai conștiente – din dorința de a evita pedeapsa, de a obține un avantaj sau de a atrage atenția.

Cauzele minciunii la copii pot fi variate: teama de sancțiuni, dorința de a face pe plac părinților, influența anturajului, lipsa unui model sincer sau chiar imitarea comportamentului adulților. Uneori, copiii mint pentru a evita o reacție negativă excesivă sau pentru că nu se simt suficient ascultați și înțeleși.

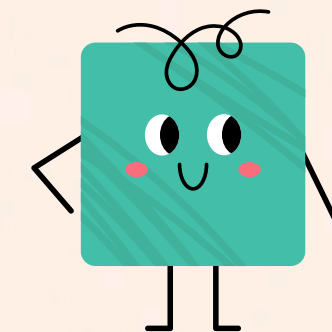
Este important ca adulții – părinți și cadre didactice – să abordeze cu înțelepciune aceste situații. O reacție calmă, o discuție sinceră și empatică pot încuraja copilul să spună adevărul. Pedeapsa dură sau rușinarea nu fac decât să întărească tendința de a ascunde lucruri. Totodată, adulții trebuie să fie un model de sinceritate, pentru că un copil va învăța mai mult din ceea ce vede decât din ceea ce i se spune.

În concluzie, minciuna la copii nu este întotdeauna un motiv de îngrijorare, dar nici un comportament de ignorat. Prin dialog, înțelegere și educație bazată pe încredere, copilul poate învăța valoarea adevărului și importanța onestității în relațiile cu ceilalți.

Bibliografie:

„Familia și rolul ei în educarea copilului” – Elena Bonchiș, ed. Polirom, 2011, București

Nevoia copilului de a fi integrat într-un grup

Consilier școlar Benghia Iuliana

După perioada primei copilării, caracterizată de relația foarte strânsă cu părinții, copilul pășește treptat în lumea socială, unde experimentează apartenența, cooperarea și dinamica relațiilor cu ceilalți, fie ei covârșnici, copii mai mari sau alți adulți de referință. Pe măsură ce se dezvoltă, una dintre nevoile sale fundamentale devine integrarea într-un grup.

În primii ani de viață, copilul trăiește o socializare primară în sânul familiei. Relația cu mama, în special, este profundă, fuzională și asigură baza siguranței emoționale. Odată cu dezvoltarea individualității și cu intrarea la grădiniță, copilul începe procesul de socializare secundară, interacțiunea cu grupul. Această etapă vine cu provocări, dar și cu oportunități esențiale pentru dezvoltare.

Apartenența – o nevoie esențială

Potrivit teoriei piramidei nevoilor formulată de Abraham Maslow, după satisfacerea nevoilor de bază (hrană, siguranță), urmează nevoia de dragoste și apartenență. În copilărie, această nevoie se manifestă prin dorința de a fi acceptat, de a avea prieteni și de a fi parte dintr-un grup.

Atunci când această nevoie este ignorată sau interzisă (din teama excesivă a părinților sau control exagerat), copilul poate dezvolta comportamente de izolare sau de compensare (prieteni imaginari, retragere în fantezie, alegerea unor grupuri nepotrivite). Apartenența reprezintă o condiție a dezvoltării socio-emoționale armonioase, și nu este o simplă dorință a copilului, un impuls ori un capriciu.

Ce învață copilul într-un grup?

- Integrarea într-un colectiv – fie acesta școală, cluburi de sport/studiu/alte activități sau joaca din fața blocului – aduce copilului beneficii importante;
- Respectul pentru ceilalți – în grup, copilul înțelege că dorințele lui nu sunt mereu pe primul loc și învață să țină cont de nevoile celorlalți;
- Reglarea comportamentului – prin interacțiuni, copilul descoperă ce este acceptabil sau respins social, contribuind astfel la formarea morală;
- Explorarea de roluri – jocurile de grup îi permit copilului să încerce diverse roluri sociale, descoperindu-și preferințele și aptitudinile;
- Dezvoltarea empatiei – copilul învață să aștepte, să piardă, să ierte, să fie consolată și să ofere consolare;
- Autocunoaștere – observând diferențele și asemănările cu ceilalți, copilul își conturează mai clar identitatea și preferințele.

Nevoia copilului de a fi integrat într-un grup

Consilier școlar Benghia Iuliana

Copilul are nevoie să fie încurajat să construiască relații autentice, dar și să știe că familia, precum și școala, prin cadrele didactice și colegi, rămân un spațiu sigur, de susținere și încredere. A interzice contactul cu grupul sau a interveni agresiv în alegerile sale sociale poate duce la respingere, rebeliune sau alegeri nesănătoase. Cea mai eficientă protecție este construirea unei relații deschise cu copilul. Un copil care știe că este ascultat și acceptat acasă și în clasă va ști să recunoască, să aleagă și să construiască relații sănătoase.

În concluzie, apartenența este o nevoie esențială în dezvoltarea armonioasă și integrală a copiilor, este important să se faciliteze satisfacerea sănătoasă a acesteia atât de către îngrijitori, cât și în cadrul mediului școlar, generându-se astfel premisele formării unor viitori adulți cu o inteligență emoțională și relațională adecvate.

CUPRINS NIVEL GIMNAZIAL

01

**PROF. ED. MUZICALĂ
ANAMARIA RĂDUCĂNU**

Studiul unui instrument muzical –
hobby, disciplină și organizare

03

**PROF. LB. ROMÂNĂ
IOAN ELENA**

Cum alegem auxiliarele școlare la disciplina
Limba și literatura română

02

**PROF. LB. ROMÂNĂ
ALINA DAN**

Clopoțelul de final – Gânduri din cancelarie

04

**PROF. LB. ENGLEZĂ
ALINA DAMIAN**

Correction and feedback in ESL classes

CUPRINS NIVEL GIMNAZIAL

05 PROF. LB. ROMÂNĂ VALI REBENCIUC

Importanța comunicării corecte în educație

06 PROF. ED. FIZICĂ ȘI SPORT BECZE MARIA-BIANCA

Pe teren împreună – prietenii adevărați se formează în joc

07 PROF. ÎNV. PRIMAR ȘIRBU ELENA LAURA

Soluții pentru prevenirea eșecului școlar

Studiul unui instrument muzical – hobby, disciplină și organizare

PROF. ED. MUZICALĂ Răducanu Anamaria

Fie că vorbim despre pian, chitară, vioară, flaut sau tobe, fiecare instrument ascunde o lume întreagă – iar cel care îl descoperă ajunge, treptat, să se descopere și pe sine.

Primul mare beneficiu al studiului unui instrument este dezvoltarea răbdării și a perseverenței. Nicio lucrare nu iese perfect de la început. Este nevoie de timp, studiu individual, greșeli și... alte ore de studiu individual. Copiii care învață să cânte înțeleg, cu timpul, că progresul vine în pași mici, dar siguri – o lecție valoroasă pentru orice domeniu din viață.

Un alt câștig important este îmbunătățirea memoriei, a timpului de concentrare, dar și a atenției distributive. Când cânti, trebuie să fii atent la ritm, la note, la poziția mâinilor și la expresivitate – toate în același timp! Creierul se antrenează, iar rezultatul se vede: mai multă atenție la școală, mai multă organizare în activitățile zilnice.

Și nu în ultimul rând, un instrument devine un mod de exprimare personală. Când ești trist, când ești bucuros, când simți că nu poți spune ceva în cuvinte – muzica o poate face în locul tău. De aceea, studiul unui instrument ajunge să fie mai mult decât un obiect – devine o formă de terapie, o prietenie sinceră și tăcută.

Așadar, indiferent de vârstă sau de nivel, fiecare copil merită șansa să cunoască un instrument muzical. Nu toți vor ajunge pe scenă, dar cu siguranță toți vor câștiga ceva prețios: răbdare, încredere, disciplină și o activitate potrivită pentru orice moment al vieții.

Clopoțelul de final – Gânduri din cancelarie

PROF. LB. ROMÂNĂ Alina Dan

Când clopoțelul răsună pentru ultima dată într-un an școlar, sala de clasă devine, pentru câteva clipe, un loc al emoțiilor amestecate: bucurie, nostalgie, speranță și recunoștință. Din perspectiva unui profesor, finalul de an școlar nu este doar o încheiere, ci și un moment de reflecție profundă asupra unei călătorii pe care am parcurs-o împreună cu elevii noștri.

Pe parcursul lunilor, am fost martori ai transformării unor copii curioși în tineri mai siguri pe ei, mai conștienți de potențialul lor. Am râs, am învățat, am greșit și am mers mai departe. Fiecare lecție, fiecare test, fiecare proiect – toate au fost pași mici într-un proces de creștere care nu poate fi cuantificat doar în note sau medii generale.

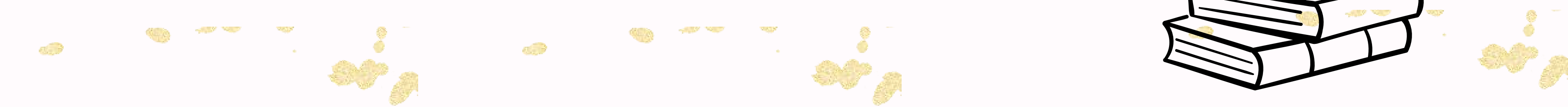
Pentru noi, profesorii, fiecare clasă este o poveste diferită. Un mozaic de personalități, întrebări și momente neașteptate. Sunt elevii care ne pun cele mai grele întrebări, cei care ne provoacă răbdarea, dar și cei care ne dau energia de a continua, chiar și în zilele dificile.

Finalul de an înseamnă și despărțiri. Pentru unii profesori, aceasta este ultima vară cu elevii dintr-a VIII-a sau a XII-a. Emoțiile despărțirii sunt firești, dar sunt însoțite de mândria că am contribuit, fie și puțin, la formarea unor oameni pregătiți să pășească în etape noi ale vieții.

Dar nu doar elevii învață. Și noi, profesorii, ne transformăm. Învățăm să ne adaptăm, să fim mai empatici, să ascultăm mai mult. Fiecare generație ne aduce o lecție diferită, iar această continuă învățare este poate cea mai frumoasă parte a meseriei noastre.

În încheiere, aș vrea să le transmit elevilor un gând simplu, dar sincer: Mulțumim! Pentru că ne-ați provocat, pentru că ne-ați inspirat și pentru că ne-ați amintit, zi de zi, de ce am ales această profesie. Bucurați-vă de vacanță, dar nu uitați niciodată că fiecare vară vine ca o recompensă binemeritată după muncă și implicare.

Ne revedem cu forțe proaspete în toamnă.
Până atunci, clopoțelul tace. Dar ecoul său rămâne.

Cum alegem auxiliarele școlare la disciplina Limba și literatura română

PROF. LB. ROMÂNĂ Ioan Elena

Alegerea auxiliarului didactic este un pas important în organizarea procesului de învățare. La disciplina Limba și literatura română, atât la gimnaziu, cât și la liceu, această alegere este făcută cu responsabilitate și discernământ, având ca obiectiv central sprijinirea elevului în dezvoltarea competențelor prevăzute de programele școlare.

1. Criterii de selecție – la fiecare final de an școlar, cadrele didactice analizează ofertele editoriale acreditate de Ministerul Educației, cu atenție la următoarele criterii:

- Conformitatea cu programa școlară în vigoare
- Claritatea și atractivitatea exercițiilor propuse
- Diversitatea tipurilor de itemi – în special pentru evaluare (subiecte tip EN sau BAC)
- Accesibilitatea limbajului pentru elevi
- Elemente de sprijin pentru învățarea autonomă (rezumate, scheme, sugestii de redactare etc.)
- Aspectul vizual – pentru a face învățarea mai prietenoasă

2. Procesul de alegere

- Decizia finală este luată în cadrul catedrei de Limba și literatura română, în urma consultării cu ceilalți profesori din școală. De cele mai multe ori, alegerea se bazează și pe experiența anilor anteriori: ce materiale s-au dovedit eficiente, ce reacții au avut elevii etc.
- De asemenea, părinții și elevii sunt informați, iar auxiliarele nu sunt niciodată impuse arbitrar. În cazul elevilor cu nevoi speciale sau cu ritm de învățare diferit, profesorul poate adapta activitatea din auxiliar, oferind sprijin suplimentar.

3. Auxiliarul – sprijin, nu povară

- Este important să subliniem că auxiliarul nu este un scop în sine, ci un instrument complementar. Nu înlocuiește manualul, nici creativitatea profesorului. El susține elevul în înțelegerea și exersarea conținuturilor, în dezvoltarea exprimării și a gândirii critice. Pentru examenele naționale (Evaluare Națională și Bacalaureat), auxiliarele includ modele de subiecte, strategii de redactare și repere utile pentru pregătirea temeinică.

4. Flexibilitate și actualizare

- Profesorii au libertatea de a adapta resursele, de a folosi mai multe auxiliare sau de a construi propriile fișe și exerciții. Procesul de alegere nu este static – este revizuit constant în funcție de schimbările curriculare și de nevoile reale ale elevilor.
- Alegerea unui auxiliar școlar este parte din misiunea de a face ora de limba română relevantă, clară și prietenoasă. În centrul acestui proces stă elevul, iar profesorul rămâne ghidul său, nu doar în conținuturi, ci și în învățare.

Correction and feedback in ESL classes

PROF. LB. ENGLEZĂ Alina Damian

Using correction and feedback in a language class is a somewhat complex topic and, at the same time, a vital part of teaching. This article aims to raise some important issues surrounding this aspect of teaching and provide advice and practical tips on correction and feedback in lessons.

Peer Correction and Feedback

In this approach, a student works with another student to correct their mistakes, check their answers, give feedback, or ask questions. Some (if not most) students find it easier to accept corrections and feedback from a classmate than a teacher. This approach works best during pair or group work, when students normally compare answers, do an exercise together or share their thoughts in a speaking activity. As they are not being corrected in front of the whole class, it provides a safer environment, especially for more shy or less confident students who can, thus, have a better opportunity to produce and practice the language.

When students help each other, it encourages them to listen and become more involved in class activities, develop teamwork and support, and a sense of responsibility. It is also beneficial for the student providing the correction as this is a great way for them to consolidate their own understanding of a particular skill or language point. Being able to teach somebody about something is also a confidence booster.

There are some disadvantages to this approach: the students offering the correction can provide the wrong answer, they might not identify the mistakes correctly, or they may not be able to communicate feedback clearly and effectively.

Although these problems could be seen as part of the learning process, it is important that mistakes are not reinforced. Therefore, when students are doing an activity on their own, monitoring becomes one of the teacher's most important skills. Students are likely to make similar mistakes, and these mistakes tend to be picked up during monitoring. In this way, all the students get reinforcement of the correct language.

In using peer correction and feedback, it is best to pair a weaker student with a stronger one. Similarly, for group activities try to have a mix of student abilities. This is so that weaker students actually benefit from the experience, and feedback and correction activities are not cases of 'the blind leading the blind'. It is also important not to always put students in the same groups. This is so that relatively stronger students can have the opportunity to be a mentee rather than always being the mentor.

Teacher to Student Correction and Feedback

This is probably the most common and overused approach to correction and feedback in language teaching. It most commonly involves a teacher identifying mistakes and giving immediate and accurate corrections supported by explanations and examples.

Two effective ways teacher correction and feedback can be used are through modelling and highlighting to catch errors in the early stages before they are repeated by students. The goal here is to avoid the practice of mistakes. For example, if a student gets used to saying, "I have hungry" and keeps repeating that for a long time, it will be harder to correct in the future, as they have already internalized the mistake.

The teacher can also focus on common errors made as a class rather than singling out individual students. This is especially advised for teaching students from cultures in which maintaining 'face' is highly valued.

It is also important to keep in mind that teacher to student correction and feedback creates a teacher-centred classroom. If it is used too often, it might prevent students from noticing their mistakes. Not to mention, it is very demanding on the teacher, who should be performing the role of a moderator or facilitator instead of being a 'correction machine'.

In conclusion, using correction and feedback as a second language teacher is not just simply telling students to do an exercise and reading the answer key afterwards. There are many more aspects to be considered.

Comunicarea este fundamentul oricărui proces educațional. În cadrul școlii, relația dintre profesori și elevi, dintre cadrele didactice și părinți sau între colegii de catedră, se bazează pe un schimb constant de informații, idei, emoții și valori. Comunicarea corectă – clară, empatică, respectuoasă – contribuie decisiv la un mediu educațional sănătos, echilibrat și eficient.

1. Comunicarea profesor-elev

Pentru ca procesul de predare-învățare să fie eficient, este esențial ca mesajele transmise de profesor să fie:

clare și adaptate nivelului de înțelegere al elevilor

- susținute de un limbaj accesibil și coerent
- însoțite de un ton calm, ferm și încurajator

O comunicare pozitivă dezvoltă relații de încredere între profesor și elev, stimulează motivația pentru învățare, încurajează participarea activă și reduce comportamentele negative. De asemenea, comunicarea nonverbală (tonul vocii, expresiile faciale, gesturile) joacă un rol la fel de important ca și cuvintele folosite.

2. Comunicarea între profesori și părinți

Colaborarea între școală și familie are la bază o comunicare eficientă și deschisă. Părinții trebuie să fie informați corect și regulat despre parcursul educațional al copiilor, iar profesorii trebuie să asculte și să valorifice contribuțiile familiei. O comunicare bazată pe respect reciproc contribuie la construirea unei relații de parteneriat autentic în sprijinul elevului.

3. Comunicarea în colectivul didactic

Relațiile profesionale dintre cadrele didactice sunt esențiale pentru buna funcționare a instituției școlare. O comunicare eficientă în cadrul echipei pedagogice permite schimbul de idei, coordonarea activităților și rezolvarea situațiilor problematice. Comunicarea colegială bazată pe deschidere, colaborare și sprijin reciproc contribuie la un climat pozitiv în școală.

4. Impactul comunicării corecte asupra educației

O comunicare corectă are multiple beneficii:

- crește încrederea elevilor în propriile forțe și în cadrul didactic,
- reduce conflictele și neînțelegerile,
- încurajează exprimarea liberă a opiniilor și respectul față de ceilalți,
- susține dezvoltarea personală și socială a elevilor,
- contribuie la o atmosferă de învățare pozitivă și motivantă.

Pe de altă parte, lipsa unei comunicări eficiente poate genera confuzie, anxietate, demotivare și conflicte atât în rândul elevilor, cât și al adulților implicați în actul educațional.

Concluzie

Comunicarea corectă este o abilitate esențială în educație. Ea stă la baza relațiilor interumane și influențează direct calitatea procesului de predare-învățare. Profesorii au responsabilitatea de a-și forma și perfecționa permanent competențele de comunicare, pentru a putea crea un climat educațional favorabil, în care fiecare elev să se simtă înțeles, valorizat și motivat să se dezvolte. Comunicarea corectă este, în esență, cheia unei educații eficiente și umane.

Pe teren împreună – prietenii adevărați se formează în joc

PROF. ED. FIZICĂ ȘI SPORT Becze-Maria-Bianca

Vacanța de vară e despre libertate, joacă și timp petrecut cu prietenii. Iar una dintre cele mai frumoase și sănătoase forme de distracție este sportul în echipă. Când jucăm împreună, nu doar că ne mișcăm și ne simțim bine, ci învățăm lecții valoroase despre prietenie, empatie și colaborare.

Mai mult decât un joc

Fie că e vorba de fotbal în curtea blocului, volei pe plajă sau un meci de baschet în parc, sportul de echipă înseamnă lucru împreună. Nimeni nu joacă singur. Pentru a câștiga, trebuie să învățăm să ne ascultăm, să avem încredere unii în alții și să ne sprijinim.

Ce învățăm din echipă

Empatie – Atunci când un coleg greșește sau se descurajează, învățăm să-l încurajăm, nu să-l criticăm. Înțelegem ce simte și suntem alături de el.

Colaborare – Planul de joc nu funcționează dacă fiecare face ce vrea. Doar împreună putem reuși.

Comunicare – În timpul unui meci trebuie să vorbim clar, să dăm semnale și să ne susținem. Fără comunicare, echipa nu merge.

Respect și fair-play – Învățăm să respectăm reguli, adversari și deciziile arbitrilor. Câștigăm cu bucurie, dar și pierdem cu demnitate.

O vacanță activă, o vacanță frumoasă

În loc să petrecem ore în fața ecranelor, vacanța poate fi plină de mișcare, râsete și energie. Sporturile de echipă sunt o ocazie perfectă să ne facem prieteni noi, să ne dezvoltăm fizic și să învățăm valori care ne vor ajuta toată viața.

Pe terenul de joacă sau în curtea școlii, nu suntem doar jucători. Suntem colegi, prieteni, sprijin unii pentru alții. Acolo, în mijlocul jocului, se formează caractere frumoase și legături adevărate.

Așadar, pune mingea în rucsac, cheamă-ți prietenii și ieșiți afară. Uneori, o simplă pasă poate fi începutul unei prietenii care durează o viață.

Soluții pentru prevenirea eșecului școlar

PROF. ÎNV. PRIMAR Sîrbu Elena Laura

Eșecul școlar poate face parte din viața elevului, atunci când acesta nu atinge performanțele propuse comparativ cu standardele educaționale. El se manifestă variat, cel mai adesea fiind identificate rezultatele școlare slabe, absenteismul, repetenția, abandonul. Totuși, el este mai mult decât atât. Este un proces complex ce are la bază mai mulți factori de risc, cei mai importanți fiind familia, caracteristicile de personalitate ale elevului, influența anturajului și școala. Dacă ne referim la ultimul factor menționat, se vor preciza aici factorii ce țin de metodele pedagogice ale profesorilor, și anume: climatul de la ora de curs, feedback-ul oferit de profesor.

Înainte de toate, toți adulții prezenți în viața tânărului trebuie să fie atenți la indicatorii privind semnalele de avertizare, precum dezinteresul față de învățare. Performanța elevilor este măsurabilă doar dacă acea școală are standarde clare, obiective măsurabile în acest sens. Pentru a preveni eșecul școlar consilierul educațional are un rol important. El va fi atent la schimbările de comportament, atitudinale ce apar la elev. Se va oferi consiliere individuală, se vor implementa programe de prevenție la nivelul unității de învățământ. Pe lângă activitățile consilierului, profesorii pot oferi programe personalizate, complementare. Astfel, aceștia vor oferi ore suplimentare de pregătire pentru elevi, planuri diferențiate de învățare, monitorizând îndeaproape progresul. Suportul academic acordat de cadrele didactice este vital. Implicarea familiei reprezintă un alt pas important. Se vor organiza sesiuni de întâlniri între profesori și familie, încercând ca familia să fie implicată în activitățile educative. Se va acorda consiliere parentală, educație parentală sub forma unor programe de tipul ”Școala părinților”, sesiuni de informare. Profesorii vor informa cu regularitate părinții cu privire la progresul copilului. Preocuparea cadrelor didactice de a construi relații apropiate cu elevii, bazate pe încredere și respect reciproc, ar trebui să fie un obiectiv primordial, alături de manifestarea unui interes pentru situația lor personală, grijile și problemele lor de tot felul, care, de multe ori, sunt cauze principale ale performanțelor școlare slabe. Totodată, profesorii sunt cei mai în măsură să identifice nevoile de învățare ale elevilor și să le acorde sprijin pentru a recupera lacunele în învățare atât în timpul orelor de curs, cât și prin activități remediale organizate în afara programului de școală. O atenție trebuie acordată evaluării. Se pot încuraja interevaluarea și mentoratul colegial la nivelul clasei. Se va evita ca evaluarea să provoace anxietate, să inducă frica și teama de eșec. Tuturor elevilor se va oferi ocazia de a-și folosi abilitățile și de a-și prezenta realizările, conștientizând că fiecare elev are un ritm propriu de învățare. Climatul stimulat din clasă va fi asigurat prin acțiunea plină de tact a profesorilor, diferențierea și individualizarea învățării, cu sarcini de lucru care să prevină suprasolicitarea și subsolicitarea. Inițierea unor activități de ice breaking de către profesor vor genera următoarele: cooperarea membrilor grupului de elevi, eficientizarea comunicării și a colaborării, creșterea motivației elevilor pentru sarcina de învățare, crearea unei atmosfere relaxante, propice studiului, introducerea elevilor în experiența de învățare, atractivitatea lecției. În legătură cu momentul în care trebuie să se deruleze, unii specialiști le plasează la începutul orei de curs. Și în acest sens sunt opinii variate, alți pedagogi considerând că locul lor nu este doar la început, ci pot fi folosite ori de câte ori este nevoie, în funcție de nevoile grupului de elevi. Se pot utiliza la început, ca tranziție după distribuirea unor materiale didactice sau la finalul lecției.

Activitatea suplimentară la clasă va fi însoțită de o atenție mai mare pe care profesorii o vor acorda elevilor și de utilizarea materialelor didactice și auxiliare diferențiate. Motivația joacă un rol vital în cazul acestor elevi. Ei ar trebui stimulați să-și îmbunătățească rezultatele. Profesorii pot să-i laude și să-i răsplătească pentru orice efort prin diverse recompense, de la simple complimente și cuvinte de încurajare, până la atribuirea unor responsabilități în clasă, a unor roluri de organizatori și coordonatori (de ex. ”asistentul profesorului”). O categorie aparte o constituie elevii care întâmpină dificultăți de învățare ce pot genera eșec școlar. Aceștia au tulburări specifice de învățare. Intervenția în cazul lor implică un alt proces, de la diagnosticare până la implementarea măsurilor specifice.

Consecințele eșecului școlar sunt de nedorit, printre ele aflându-se formarea unor comportamente antisociale.

Final Muhtumim!

